

НДО-Інформ

№ 2 (31), 2005

- **НОВИНИ НДО**
  - ✓ ДАЙДЖЕСТ КОЛІРОВИХ новин
  - ✓ КОНСУЛЬТАЦІЇ від "Українського освітнього центру реформ"
  - ✓ УКРАЇНСЬКА модель ЗМІ - якою їй бути
  - ✓ НОВИЙ старт волонтерського руху
- **ПАРТНЕРСТВО**
  - ✓ СОЦІАЛЬНІ технології для суспільного добробуту
  - ✓ ВІД допомоги до самопомоги
  - ✓ ЖУРНАЛІСТИ проти сврофобії
  - ✓ КОЗАЦЬКИЙ патруль на річках
- **ПЕРСПЕКТИВИ**
  - ✓ ЕТИЧНИЙ PR
  - ✓ СТРАТЕГІЯ для смітника
  - ✓ НДО проти корупції
  - ✓ СНІД навколо нас
  - ✓ ДНІПРОПЕТРОВСЬКА громада обговорює план розвитку країни
- **АКТУАЛЬНА тема**
  - ✓ ЛІД зрушився
  - ✓ ПРОСТЯГНИ руку допомоги
  - ✓ ПЕРШІ кроки до роздержавлення
- **НАШ досвід**
  - ✓ ВЕЛИКА родина - це наша вершина
  - ✓ КІРОВОГРАДСЬКІ НДО теж мають свій клуб
- **КОМЕНТАР фахівця**
  - ✓ ЩО потрібно для перемоги у конкурсі
- **ЮРИДИЧНА консультація**
  - ✓ У ВАШІЙ організації працюють люди з особливими потребами?
- **ЗНАЙОМСТВО зблизька**
  - ✓ УКРАЇНСЬКИЙ жіночий фонд
- **БІБЛІОТЕЧКА НДО**
  - ✓ СОЦІАЛЬНІ технології. Ч.1
  - ✓ НДО-Інформ
  - ✓ ТЕОРІЯ та методика корпоративного спонсорства
- **КОНКУРСИ**
  - ✓ СЛУЖБА "Добродія Київська"
  - ✓ ІСАР "Єднання"
  - ✓ ФОНД "Партнерство за прозорість"

СОЦІАЛЬНІ технології для суспільного добробуту

"Як знайти шляхи до розв'язання болючих соціальних проблем регіону?" – над цим питанням обов'язково рано чи пізно починає замислюватись кожен свідомий громадянин...

(продовження на стор. 3)

Розробка, тиражування та розповсюдження цього бюлетеня здійснені в рамках проекту Інституту соціокультурного менеджменту (ІСКМ) "Інтеграція місцевих спільнот" за підтримки Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих Агенцією США з Міжнародного розвитку (USAID)

Думки, висловлені у виданні, належать авторам і можуть не співпадати з офіційною позицією редакції бюлетеню, ІСКМ, Фонду Євразія та USAID

ДАЙДЖЕСТ КОЛІРових новин

На Чемпіонаті України з "Брейн-Рингу", що проходив у Харкові на початку квітня, Кіровоградщину представляли три найсильніші команди регіону: "Проект Геркулес", "Маздай-НКХ" та "Апокаліпсис". Саме вони, під час обласного турніру, який проводила "Кіровоградська Обласна Ліга Інтелектуального Розвитку" (КОЛІР), вибороли це право. За словами президента КОЛІР Олександра Каєнка, гра у Кіровограді була досить цікавою, адже у чемпіонаті взяли участь 8 команд із Новоукраїнки, Світловодська та обласного центру. На жаль, додав він, на турнір не приїхали команди із Малої Виски та Олександрії, бо у цих містах досі існують проблеми із корпоративним спонсорством для НДО, але загалом географія та віковий масштаб турніру розширюється.

Цього року, наприклад, у турнірі вперше і досить успішно взяла участь команда-чемпіон області серед школярів із Школи юних менеджерів при дитячо-юнацькому центрі під назвою "Рокфеллер". Ще одне досягнення це те, що гра проходила на запитаннях, які писали самі ж члени КОЛІР. За словами ведучого Іллі Івченко (м. Макіївка) турніри у Кіровограді завжди проходять цікаво, адже клубні традиції сягають тут вже понад десять років, що забезпечує і гарну гру, і наявність сильних команд.

Мабуть цим зумовлене і успішне проведення у Кіровограді іншого турніру - "Міжнародного Кубка Міст", який відбувається щороку у сотнях міст всього світу. Організують та проводять його активісти інтелектуального руху України, Росії, Ізраїлю, Німеччини та інших країн, а беруть участь всі бажаючи.

Вікторія Талашкевич

Кіровоградська обласна ліга інтелектуального розвитку:

mail@kolir.org.ua
www.kolir.org.ua

КОНСУЛЬТАЦІЇ від "Українського освітнього центру реформ"

Починаючи з березня поточного року "Український освітній центр реформ" (УОЦР) запроваджує нову і цікаву для громадських організацій та ЗМІ форму роботи під кодовою назвою "інформаційні дні". У рамках цієї програми фахівці УОЦР, які мають багаторічний досвід роботи, проводитимуть безкоштовні консультації з актуальних питань: організації підприємницької діяльності; податкового законодавства; земельного законодавства; пенсійної реформи та діючого пенсійного законодавства.

Яким чином можуть отримати такі консультації лідери громадських організацій у регіонах? Все дуже просто, - розповідає керівник медіа-департаменту УОЦР Андрій Куліш, - адже консультації проводитимуться у приміщеннях та під час засідань регіональних прес-клубів, котрі діють у всіх обласних центрах України. Експерти УОЦР будуть виїжджати у міста і на базі прес-клубів протягом дня надаватимуть безкоштовні консультації з питань, зазначених вище. Так у Кіровограді на базі прес-клубу пройшло консультування з питань пенсійного законодавства у рамках прес-клубу на тему "Початок діяльності недержавних пенсійних фондів та їх вплив на розвиток фондового ринку".

Загалом мета таких консультацій — це, в першу чергу, висвітлення актуальних питань та новацій у рамках діючого законодавства, а, по-друге, сприяння підвищенню рівня обізнаності журналістів, які висвітлюють у ЗМІ процеси реформування в економічній та соціальній сферах і, водночас, донесення інформації до різних верств населення. Таким чином УОЦР планує активно сприяти утвердженню в Україні ринкової економіки.

Варто також зауважити, що "цільова аудиторія" інформаційних днів - це і представники ЗМІ, і керівники органів законодавчої та виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, лідери громадських організацій та представники малого і середнього бізнесу. Тому стежте за оголошеннями і приходьте до прес-клубів за корисною інформацією!

УОЦР: Андрій Куліш, Сергій Кокізюк

вул. Шовковина 42-44 (8-й поверх), м. Київ, 01601 8(044)4906989

УКРАЇНСЬКА модель ЗМІ: якою їй бути?

Засідання круглого столу на таку тему відбулося нещодавно у столиці. На думку учасників заходу сьогодні реформування сфери засобів масової інформації є надзвичайно актуальним і має цікавити не лише журналістів, а й широкий загал. Саме тому на засідання круглого столу були запрошені представники різних верств суспільства - керівники засобів масової інформації, представники органів державної влади та громадських організацій, профспілок і медіа-фондацій, вчені та дослідники.

Висловлені ними думки, що стосуються бачення якісно нового медіа простору в Україні і мають лягти в основу створення моделі українського суспільного мовлення. Адже у світі зараз існує кілька моделей засобів масової інформації: модель вільного ринку, модель суспільної відповідальності, модель, що базується на задоволенні потреб певної аудиторії та авторитарна модель. Для створення ж української моделі є пропозиція взяти від кожної найкраще.

Держкомтелерадіо України вже розробило свою концепцію нової інформаційної сфери. Головний акцент буде зроблено на доступності для широкого загалу та наявності контролю з боку громадськості. Хоча, як зазначив Голова Держкомтелерадіо України Іван Чиж, для того, аби таке суспільне мовлення було конкурентоздатним, в нього треба вкласти колосальні кошти, а його річний бюджет має складати не менше 350 мільйонів гривень. Відтак, підтримка з боку держави та ініціатива з боку громадських організацій просто необхідні.

Взагалі, позиція Держкомтелерадіо - це створення двох гілок. Одна - це громадське мовлення, що будуватиметься на базі обласних телерадіокомпаній і буде орієнтоване на висвітлення проблем територіальних громад; інша - це суспільне мовлення, яке носитиме загальнонаціональний характер.

Юлія Лісник

НОВИЙ старт волонтерського руху

У Миколаєві відбулась презентація нового соціального проекту «Усім серцем з РОСАЛОм».

Як повідомили в прес-службі "Миколаївського глиноземного заводу", ініціатором руху «Усім серцем» став Центр соціальних програм РОСАЛа, що вибрав пріоритетним напрямком своєї діяльності підтримку і розвиток соціальної ініціативи молоді і школярів, програм благоустрою міста, відродження культурних традицій регіону.

На презентацію були запрошені як потенційні волонтери - студенти миколаївських вузів (у першу чергу - майбутні соціальні працівники), так і можливі партнери - представники міської влади та громадських організацій.

«Новий громадський рух у нашому місті приходить не на порожнє місце. Початок волонтерству в Миколаєві було покладено ще в 1991 році, коли тут, вперше в Україні, з'явився цілодобовий "телефон довіри", - повідомив під час виступу начальник управління у справах сім'ї та молоді Миколаївської ОДА Михайло Димитров. Він відзначив особливий підхід організаторів руху до вирішення питань: вони завжди пропонують кілька варіантів готових рішень, що свідчить про гарні перспективи проекту. Підтримав цю думку і начальник міського управління соціального захисту населення Сергій Бондаренко.

Волонтерський рух, створений з ініціативи кампанії РОСАЛ у містах, де працюють її підприємства. Об'єкти праці учасників волонтерського руху в різних містах не однакові, оскільки гострі проблеми і групи населення, що особливо потребують допомоги, відрізняються від регіону до регіону. Кампанія фінансово й організаційно підтримує корисні для жителів ініціативи місцевих добровольчих організацій.

Тімур Михайловський

Агенція соціальної інформації:

a/c 144, М.Миколаїв, 54037
centre@sed.nikolaev.ua

СОЦІАЛЬНІ технології для суспільного добробуту

"Як знайти шляхи до розв'язання болочих соціальних проблем регіону?" — над цим питанням обов'язково рано чи пізно починає замислюватись кожен свідомий громадянин. Напевно, саме для знаходження відповіді на нього, активні особистості починають створювати громадські організації (НДО). В залежності від потужності такі НДО допомагають владі розв'язувати соціальні проблеми різної складності. Але, на жаль, суспільство має дуже багато проблем, які не в змозі розв'язати ні громадська організація, ні органи влади окремо. Отже, існує необхідність об'єднатися та діяти разом - необхідність в утворенні так званих кластерів (створення неформального, але продуктивного об'єднання суспільних, державних і комерційних установ для розвитку регіону). В такому випадку кожна організація (чи відділ) має виконати певний обсяг роботи задля досягнення спільної мети.

Але для злагодженої роботи таких об'єднань необхідно мати організацію - координатора, завданням якої є створення діалогу між різними установами, що задіяні в проєкті та забезпечення їхньої взаємодії.

Питанням створення кластерів, та, зокрема організації роботи координуючих центрів, що об'єднують навколо себе різні сили, і був присвячений тренінг "Соціальні технології", проведений нещодавно у м. Кіровограді Інститутом соціокультурного менеджменту та Центром підтримки творчих ініціатив за підтримки Фонду Євразія на кошти УВАГО.

На думку організаторів тренінгу координуючими центрами, можуть стати регіональні заклади культури. Цим і було зумовлено вибір учасників заходу. Ними стали представники районних будинків культури і бібліотек з Миколаєва, Кіровограда, Олександрії, Світловодська та Новгородки.

Протягом дводенного тренінгу його учасники намагалися знайти відповіді на такі запитання: як активізувати місцеву спільноту на реалізацію програм, що допоможуть розв'язати болочі проблеми регіону;

які якості повинна мати організація-координатор; кого з органів влади, місцевого самоврядування, бізнесових структур та засобів масової інформації можна залучити до партнерства у вирішенні тієї чи іншої регіональної проблеми; якого результату прагне досягти організація та, головне, які перспективи має розвиток громад в Україні?

Наприкінці заходу учасники ознайомилися з програмою, що вже діє в Одесі і направлена на розв'язання проблеми людей без постійного місця проживання. Слід зазначити, що в основу програми покладено комплексний підхід. Тобто, окрім реабілітації та підтримки людей, що вже опинилися в кризовій ситуації, проводиться серйозна профілактична робота щодо запобігання появі цієї проблеми. Адже, не є таємницею, що краще попередити проблему, аніж потім боротися з її наслідками.

Сподіваємося, що отримані знання допоможуть активістам реалізувати свої задуми, а українцям, завдяки діяльності подібних програм відчувати значне послаблення соціальної напруги в суспільстві.

Олена Дзядух

Інститут соціокультурного менеджменту
25006, а/с 4/30, м. Кіровоград
(0522) 246675
iscm@ngo.org.ua
www.presscat.org.ua, www.soclub.org.ua

ВІД ДОПОМОГИ ДО САМОДОПОМОГИ

Така близька, але вже європейська Польща не втомлюється підносити нам нові і нові сюрпризи: то моральна підтримка прагнень України вступити до ЄС, то фінансова підтримка підприємств, що мають інвестиційний потенціал, то передача українцям знань про нові технології і стандарти у

найрізноманітніших сферах життя.

Саме про останній напрямок взаємодії між Україною і Польщею, вітчизняними закордонними громадськими організаціями, і піде мова у ній статті. І не про теорію

перспективність обміну досвідом ми сьогодні розмовлятимемо, а про конкретні кроки, що їх роблять назустріч одне одному кілька організацій. Мається на увазі спільний проект, що його реалізують на теренах двох країн кіровоградські Інститут соціокультурного менеджменту (ІСКМ) і Центр підтримки творчих ініціатив (ЦПТІ) та польський Центр Активності Локальної (CAL).

Як розповіла президент ЦПТІ Людмила Станкевич, ідея щодо взаємодії із польськими партнерами виникла досить несподівано. Кілька років тому пані Станкевич познайомилась із фахівцями САБ на семінарі у Києві і, після розмови, зрозуміла, що, власне, громадський сектор наших сусідніх країн розвивається паралельно, залучаючи для свого виживання одні і ті ж, створені ще за Радянського Союзу, технології.

Йдеться про систему закладів культури, яку після розпаду СРСР влада фактично кинула на призволяще. Ще у 90-х роках Центр підтримки творчих ініціатив, а пізніше і Інститут соціокультурного менеджменту почали працювати над створенням механізму для ефективного використання тих людських та матеріальних ресурсів, які буквально руйнувалися у районних та сільських будинках культури і бібліотеках. Тоді було вирішено створити та апробувати модель Інформаційно-консультативних пунктів для громадських організацій якраз на базі таких закладів, розповів мені керівник ІСКМ Лев Абрамов.

А у Польщі приблизно у той же час не менш ініціативні і самовіддані люди придумали схему, за якою на базі будинків культури створювалися так звані "центри активності громади". Схожість підходів в Україні і Польщі у тому, що не ставилось на меті створення нових громадських організацій, коаліцій чи асоціацій. Адже у селах та містечках люди не так часто створюють подібні юридично оформлені структури. Головне, що ставили на меті поляки, це "анімувати" тобто розбудити громаду, дати поштовх внутрішнім ініціативам, переконати людей, що вони

ПАРТНЕРСТВО

самі здатні вирішувати локальні проблеми і давати раду собі та оточуючим. Це був той результат, до якого прагнули і українці.

З чого починали на Кіровоградщині? Із семінарів, навчальних сесій, видання книжок і методичних посібників, проведення моніторингів і залучення до процесу "активації" громади журналістів. У Польщі відбувалося фактично те ж саме. Тому не дивно, що дві паралельні прямі нарешті перетнулися. Знаєте, такого не буває в геометрії, але в житті люди, які мають мету і прагнуть до кращого часто здійснюють неможливе.

Сплив деякий час у переговорах, були зустрічі у Польщі та в Україні, обмін думками і вироблення стратегії взаємодії. І от, нарешті, ми бачимо результат. Його ще важко оцінити, адже у даній статті йдеться лише про другий за рахунком польський тренінг, який провів у Кіровограді Яцек Гральчик. Але ми, згадуючи математику, "тримаємо в умі" нещодавно українсько-польську конференцію, попередній тренінг Мачея Живно, поїздки кіровоградців до Польщі і ще багато складових. Тому захід, на якому діючий польський аніматор ("той, хто оживляє громаду") навчав майбутніх українських аніматорів, став ще однією сходинкою до успіху. Чому ж навчалися лідери громадських організацій та фахівці закладів культури із Кіровограда, Миколаєва, Дніпропетровська, Баштанки, Світловодська та Олександрії? В першу чергу, механізм взаємодії із громадою, засобам створення ініціативних груп, прийомам успішного проведення зустрічей у громаді. "Ми розуміємо, що без тісної взаємодії у будь-якому колективі, добробут кожного окремого його члена неможливий", - заявляє Єлизавета Ялова, директор Світловодської міської бібліотеки

Триденний тренінг "Активізація місцевих спільнот - від допомоги до самопомоги", що проходив у Кіровограді у рамках проекту ЦПТІ, ІСКМ та CAL приніс всім його учасникам чимало користі. Відчуття ліктя і небажання схилити голову перед проблемами - це було притаманно їм і раніше, інакше вони не були б лідерами та керівниками у своїх організаціях. А от нові емоції, свіжі ідеї та яскраві враження дадуть поштовх до подальшого розвитку тих ініціатив, які у рамках місцевих кластерів (об'єднань громадських організацій для вирішення локальних проблем) здійснюватимуть і кіровоградці, і миколаївці, і дніпропетровчани. Тож до наступної зустрічі на тренінгу!

Вікторія Талашківч

ЖУРНАЛІСТИ проти євро фобії

Нещодавно група миколаївських журналістів із десятиденним візитом відвідала столицю Республіки Польща м. Варшаву. Серед учасників цієї подорожі був й Тимур Михайловський, кореспондент Інтернет порталу "Політична Україна" у Миколаївській області.

- *Тимуре, яка була мета подорожі до Польщі, і хто був її організатором?*

- Ця подія, як на мене, не була просто звичайною подорожжю, це був освітній екскурс з проблеми існування Європейського союзу, який мав назву "Журналісти проти євро фобії". Організаторами з боку України виступила Миколаївська організація молодих журналістів "Молодіжна інформаційна агенція", а з боку наших сусідів - Фондація "Лібертос" із м. Варшава.

Цей освітній курс був спрямований на подолання певних стереотипів, "міфів", яких багато існує в Україні щодо ЄС. Крім того, під час останніх виборів Президента України обидва основні кандидати пригадували у своїх програмах ЄС, але під різним кутом. Тому організатори вирішили організувати таку подорож для миколаївських журналістів для того, щоб вони власними очима змогли побачити, як живе Польща у європейській родині, які відбулись зміни у різних аспектах життя наших сусідів.

- *Чи дійсно був потрібний такий освітній курс?*

- При великому обсязі різноманітної інформації навкруги, об'єктивних даних про життя Європейського союзу доволі мало, особливо на місцевому рівні. Формування громадської думки відбувається через призму ставлення до проблеми з боку певних політичних сил. Особливо це проявилось під час виборчої кампанії 2004 р., коли один з основних кандидатів жорстко критикував інтеграцію до ЄС, а інший цілком підтримував. Так, наприклад, дехто запевняв виборців, що після

вступу Польщі до Європейського союзу, у країні почався різкий занепад сільського господарства. Як упевнились миколаївські журналісти, ця галузь лише у 2004 р. отримала мільярдні кошти для покращення своєї діяльності та підвищення якості виробів.

- *Чи Вам вдалось подолати фобії щодо Європейського союзу?*

- Взагалі, фобії у мене щодо ЄС ніколи не було.

Було може кілька запитань із приводу особливостей функціонування цієї організації, особливостей вступу, перспектив України... Якщо взагалі розглядати "фобії", то ми швидше спостерігали певне стримане ставлення з боку поляків до українців та росіян. Проблема у тому, що історія наклала на сприйняття нами один одного певні стереотипи. Й лише зараз вони почали руйнуватись. Головною передумовою для цього стала Помаранчева революція. Український народ показав своє прагнення до свободи та демократії, став на шлях справжнього самовизначення. Вже п'ятнадцять років як поляки пройшли все це, тому скрізь, де люди дізнавались, що ми з України, вони демонстрували свою підтримку демократичним процесам в Україні. У Варшаві ми познайомилися із результатами соціологічного опитування, що було проведено по всій Польщі. Метою опитування було з'ясувати чи вплинула Помаранчева революція на ставлення поляків до українців. Результати показали, що ставлення до нас із боку наших сусідів покращилось на 30% і зберігалась динаміка до зростання.

А крім культурних заходів, ми мали чимало лекційних занять, завдяки яким дізналися багато нового з історії ЄС, відносин союзу й Польщі. Відбулось багато цікавих зустрічей з представниками польських органів державної влади, науковцями, колегами-журналістами. Під час, яких розглядався шлях Польщі до ЄС, особливості функціонування державних органів влади в умовах союзу, вплив вступу на економічне й політичне життя країни.

- *Чи торкалися організатори проекту тематики існування польських НДО в умовах ЄС?*

- Так, організатори, фундація "Лібертос", велику увагу приділили існуванню неурядових громадських організацій у Польщі. Як нам стало відомо, польські громадські організації відіграли одну з провідних ролей у вступі країни до ЄС. Вони формували позитивну громадську думку у громадян щодо ЄС, проводили незалежні дослідження позитивних та негативних аспектів впливу союзу на Польщу. Крім того, вступ країни до європейської спільноти відкрив для НДО широкі

можливості для співпраці з організаціями з інших країн.

- *Що особливого запам'яталось з Вашого перебування у м. Варшава?*

- Оскільки, ми перебували у Польщі під час славнозвісних подій в Україні, особливо запам'яталась акція студентів Варшавського університету: 120 метрова помаранчева полотнина була розтягнута по центральній вулиці Варшави - [єрусалимській, і кожен міг написати на тканині своє послання до київського майдану. Після 30 хвилин на полотнині не залишилось вільного місця. Кажуть, її потім передали до української амбасад.

Розмову вела Наталі Чимбір

Центр сприяння суспільним інноваціям:
просп. Миру 25а, м. Миколаїв, 54018
8(0512)221169

КОЗАЦЬКИЙ патрулі на річках

Настав час нересту риби і багато любителів легкої наживи відправляються на річки, річечки і інші водоймища... Мета у них одна - будь-якими можливими способами, виловити якомога більше риби. У Дніпропетровській області багато водоймищ, тому сил і засобів в інспекторів рибної охорони не вистачає. Саме через це надання реальної, практичної допомоги тим, хто охороняє рибні запаси, з боку Дніпропетровської громадської організації об'єднаного козацького союзу області стало справою честі для козаків.

Козиний з вас законний представник влади

Саме під таким девізом проводився інструктаж тих, хто брав участь в рейді.

- Хотілося б підкреслити, - відзначив генерал - осавул І. Фролов, - що в даний період, будь-хто, хто вийшов в човні на річку для лову риби, є злочинцем, але борючись з цим злом не можна перевищувати свої повноваження, необхідно дотримуватися вимог закону. Основна мета рейду, що проводився, полягала не в тому, щоб козаки підміняли рибну інспекцію, а тільки допомогли їй виконати її завдання. Кожен козак, що брав участь у рейді, повинен був знати, що ті, хто зробив це своїм бізнесом, сьогодні добре організовані і оснащені. Вони діють спільно, кожному відводиться певна роль і такі об'єднання мають групи прикриття і попередження, тих хто ставить сітки і тих хто їх "трясе", а так само тих, хто приїжджає за рибою, для її подальшої реалізації. Необхідно знати, що всі

ПАРТНЕРСТВО

ділянки в таких об'єднаннях розділені. Тому кінцевий результат рейду, що проводився, залежав від багатьох чинників.

Чому ж козаки узяли функцію охорони рибних запасів на себе? Тому, що інспектор рибної охорони державна людина, чиновник, який працює за стабільну, хай і невелику грошову винагороду і виконання вимог "Закону про корупцію" його торкаються повною мірою. Ті ж, хто займається рибним бізнесом добре знають закони, як знають і те, що будь-якого, навіть невідкупного рибного інспектора можна "підставити". Зацікавлені в цьому люди, можуть повернути справу так, щоб звинуватити його в багатьох гріхах. Козаки ж представляють громадську організацію, яку не можна звинуватити в корупції. Діють вони за покликом серця і з чистими намірами. Перед виїздом для роботи на річках, були створені групи, відпрацьовані напрямки патрулювання. Згідно з картами і маршрутами патрулювання, були вибрані Північні і Південно - Західні райони області. У рейді взяло участь більше 150 козаків, зокрема добре підготовлені і організовані козаки Петриківського району, на чолі з своїм отаманом полковником Н.Рибалко.

Успіх рейду в хорошій практичній роботі Після невеликого інструктажу і благословення батька Василя козаці патрулі відправляються тими маршрутами, де вони повинні були дати бій тим, хто сьогодні, не звертаючи увагу на заборони і застереження, не хоче піклуватися про рідну природу. Один з маршрутів очолив наказний отаман об'єднаного козацького союзу Дніпропетровської області Геннадій Чумак, до іншого увійшов автор цих рядків. Районом нашого патрулювання був Придніпровський рибгосп і річка Самара. Результати перших дій нашої групи були не дуже втішні. Спроба затримати бракон'єра, який ловив рибу на так званий бійок (це досить-таки важкий шматок свинцю з якого стирчать гострі і великі гачки) не увінчалася успіхом. Побачивши нас він просто відірвав і викинув його у воду, оскільки за лов таким знаряддям передбачена кримінальна відповідальність, що передбачає покарання до трьох років або ж штраф до 700 гривень. Через деякий час в затоці Самари ми побачили човен, людина в якому, як визначили досвідченим поглядом учасники рейду, вірогідніше всього "трусила" сітки. Оперативно кинутий для захоплення бракон'єра невеликий загін заховався у високій торішній траві, рибалку, що вийшов на берег, затримали. Здавалося все - справа зроблена. Але не встигли хлопці і оком моргнути, як човен і речові докази незаконного лову, опинилися за огорожею, на території

власної оселі злочинця. А як відомо мій дім - моя фортеця. Що ж доводиться вчитися на власних помилках. Пізніше хлопці реабілітувалися, склавши декілька протоколів за торгівлю раками.

У тих козаків, які працювали в районі Дніпродзержинська, успіхи були більш вагомими. Досить сказати, що в ході рейду були затримані чотири човни і інші незаконні знаряддя лову. Серйозні порушення правил рибного лову були зафіксовані на каналі Дніпро-Донбас, де заборонено лов риби у будь-який сезон року. Тут інспектором рибної охорони були складені протоколи про адміністративні порушення, які передаються компетентним органам, для ухвалення рішень.

Підсумки рейду

В ході проведених заходів, спільно з представниками рибної інспекції і Головного Управління МНС облдержадміністрації була перевірена значна частина водоймищ в Дніпропетровській області. Окрім проведених профілактичних бесід, з метою недопущення випадків браконьєрства на водоймищах, чотири човни були затримані, складено декілька десятків протоколів які будуть передані судовим органам для ухвалення рішень про випадки браконьєрства. Окрім цього було перевірено ряд ринків в області. Так на ринку в місті Дніпродзержинську були встановлені факти торгівлі рибою (більше 130 кілограмів) без відповідних документів, що явно говорило про те, що ця риба була виловлена незаконним способом. Складені протоколи про наявні факти порушень стали кращим свідченням того, що цей рейд був проведений марно і досяг своєї мети. Але головне полягає напевно в тому, що близько двадцяти кілограмів риби (в основному карась), які були вилучені у браконьєрів, були повернуті в рідну стихію.

Олександр Лясковський

Міжнародний союз козаків "Запорізька січ"
Виконкомівська 18/7, м. Дніпропетровськ 49000
8(0562)455020

ЕТИЧНИЙ PR

Щоб Дніпропетровський РК досяг столичного рівня а згодом і європейського, треба докласти чимало зусиль. Одним з інструментів такого фахового вдосконалення безумовно стане робота Дніпропетровського PR - клубу, який розпочав свою роботу 18 березня 2005 року. Ініціаторами створення клубу стали представники Всеукраїнського громадського об'єднання

«Українська ліга зі зв'язків з громадськістю», що працюють в нашому регіоні.

Безумовно останнім часом словосполучення «Паблік Рилейшнз» або «зв'язки з громадськістю» стали модними. Але, на жаль, в більшості випадків вони асоціюються з не менш вживаним «чорним PR». Одним із завдань ВГО «Українська ліга зі зв'язків з громадськістю» (PR-Ліги) є саме пропаганда професійного підходу до зв'язків з громадськістю, задоволення та захист законних соціальних, творчих, економічних та інших спільних інтересів своїх членів. А прийняття 12 березня на загальних зборах членів Ліги у Києві Кодексу професійної етики в галузі зв'язків з громадськістю і його подальше впровадження серед українських піарщиків повинно запобігти застосуванню «чорних» або «брудних» технологій, зокрема, і в першу чергу у передвиборчій боротьбі. Бо їх використання не відповідає призначенню професії, представники якої повинні спрямовувати свої зусилля на створення доброзичливого ставлення громадськості як до політичних лідерів, партій, організацій, так і до державних, бізнесових структур та установ і їх керівників.

Не зважаючи на те, що про PR ми чуємо все частіше у різних суспільних колах, PR як професія в Україні знаходиться на стадії свого становлення, хоча й розвивається дуже динамічно. Не випадково головною темою перших засідань регіональних PR - клубів стало знайомство із Кодексом професійної етики в галузі зв'язків з громадськістю (Етичного кодексу). Зміст і текст Кодексу формувався та обговорювався членами Ліги протягом останнього півріччя на засіданнях Правління та членами Ліги особисто чи з допомогою електронної пошти, що дозволило врахувати думки і побажання представників регіонів. Остаточний варіант Етичного кодексу українських піарщиків було затверджено і прийнято на загальних зборах членів ВГО «Українська ліга зі зв'язків з громадськістю» 12 березня у Києві. Там же, на загальних зборах були оприлюднені основні принципи реалізації його положень на практиці. Важливість даної події засвідчила присутність на церемонії підписання провідних журналістів, а також письмове привітання віце-прем'єр – міністра України Миколи Томенка. У своєму вітальному листі до членів Ліги він, зокрема, зазначив: «Прийняття Етичного кодексу Українською лігою зі зв'язків з громадськістю вважаю надзвичайно важливою та актуальною подією для всього цеху фахівців у сфері PR. Це - дійсно важлива віха у розвитку не тільки молоді PR - індустрії України, але і в цілому політичної культури та ділової етики». Віце-прем'єр також запросив піарщиків до плідного

співробітництва у справі «формування механізмів публічного діалогу між владою та громадянами», у будівництві в Україні європейської моделі громадянського суспільства, невідомою частиною якого є й така інституція як цех фахівців із зв'язків з громадськістю».

Отже, Дніпропетровський PR - клуб розпочав свою роботу. Приєднатися до українського цивілізованого піар-руху, запропонованого ВГО «Українська ліга зі зв'язків з громадськістю», до речі, єдиної в нашій країні загальнонаціональної громадської організації PR - фахівців, зареєстрованої Міністерством юстиції України, вирішило поки що близько двадцяти спеціалістів зі зв'язків з громадськістю. Але за кілька тижнів, що пройшли після першої нашої зустрічі, до клубу із бажанням взяти участь у його роботі звернулися й ті, кого ми не знали раніше. Це стало можливим завдяки співпраці PR - клубу із регіональним прес-клубом реформ та співробітництву з місцевими ЗМІ. У подальшому клуб пропонуватиме своїм членам участь у піар-акціях, що проводитимуться із залученням представників влади регіону, великих промислових підприємств та комерційних структур, а також можливість підвищити свою кваліфікацію завдяки участі в різнопланових семінарах, майтер-класах, модераторами на яких виступатимуть столичні гості-відомі фахівці в різних галузях шару, а також ділитимуться досвідом місцеві спеціалісти.

Наталія Руссу

Українська PR - ліга: Наталія Руссу

8(067)9145558

Pr-liga@org.ua

СТРАТЕГІЯ для СМІТНИКА

Миколаїв переживає період бурхливого розвитку органів самоорганізації населення (ОСН). Практично на кожній сесії міської ради

реєструються нові ОСН. Як вважає міська рада, одночасно з різким підвищенням квартплати та реформуванням системи ЖЕКів, повинен стимулюватися розвиток будинкових комітетів, а фактично, органів самоорганізації населення. З кожним днем чіткішим стає розуміння

того, що активність мешканців міста, їх готовність брати особисту участь у вирішенні проблем своєї громади буде марною, якщо ООН не будуть підкріплені

ресурсами: кадровими, інформаційними, методичними та фінансовими.

Фонд розвитку м. Миколаєва з жовтня 2004р., при організаційній підтримці Миколаївської міської ради та виконкому, завдяки фінансовій підтримці Фонду "Дім свободи" здійснює проект "Інформаційно-методичний центр самоорганізації населення" як інструмент адвокати". Його метою є: матеріально-технічного та фінансового забезпечення ініціатив ОСН при формуванні та реалізації планів вирішення локальних проблем як складової частини "Програми соціально-економічного розвитку м. Миколаєва на 2005 рік". На першому етапі реалізації проекту, нам, за участі начальника управління економіки міськвиконкому Ю. Іцковського, депутатів міської ради О. Жолобецького та С. Власенко вдалося розробити не лише методичку участі ОСН в кампаніях адвокати, але й стратегію, заходи і засоби здійснення ресурсного забезпечення кампаній ОСН по захисту інтересів своїх мешканців в органах влади, - розповідає Михайло Золотухін, голова правління Фонду розвитку м. Миколаєва. - При цьому всі документи відпрацьовувались на конкретному прикладі, однієї з миколаївських проблем - стихійні смітники на території двох органів самоорганізації населення: - Комітет ОСН "Ялти" та ОСН "Залізничне селище". Актуальність саме цієї проблеми була підтверджена в ході вивчення пріоритетних соціальних проблем Миколаєва та аналізу робочої групи експертів.

В ході вивчення робочою групою було з'ясовано, що є спільні передумови створення смітників: недоліки в організації збору та вивозу сміття та низький рівень відповідальності членів місцевих громад за благоустрій своїх територій.

- Наш комітет постійно проводить роботу з мешканцями по підвищенню відповідальності, в тому числі й за благоустрій селища - розповідає голова комітету самоврядування населення "Ялти" Тетяна Василенко. - В найбільш депресивному колись мікрорайоні міста зроблено дуже багато, особливо після того, як мешканці побачили — їх активність, готовність брати участь у вирішенні проблем підкріплюється діями міської влади. Наприклад, вдалося здійснити газифікацію та освітлення селища. Значну підтримку здійснює депутат міськради по нашому округу Олександр Жолобецький. Але для вирішення проблеми утворення смітників необхідні, крім всього іншого, кошти - на установку контейнерів та відновлення дорожнього покриття".

За участі депутата Олександра Жолобецького та начальника управління економіки Юрія Іцковського були відпрацьовані заходи по залученню ресурсів, починаючи з форми звернення до райдержадміністрації, надання пропозицій ОСН в міську програму соціально - економічного розвитку та до механізму обліку локальних територіальних інтересів при роботі з інвесторами та забудовниками на території ОСН. Окрім залучення коштів бюджету та інвесторів, лобювання обліку місцевих проблем в загальноміських програмах та учасники робочої групи запропонували також використувати механізми санкцій та стимулювання як мешканців селищ, так і осіб, залучених до прибирання сміття.

Розроблені документи будуть запропоновані для обговорення лідерам органів самоорганізації ОСН, депутатам міської ради та спеціалістам виконавчих органів.

Михайло Золотухін

Фонд розвитку Миколаєва:

8(0512)4 73879
centre@sed.nikolaev.ua

НДО проти корупції

В Україні оголошено війну корупції. Її початком стали громадські слухання, які провів у Дніпропетровську 29 березня Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Верховної Ради. За словами голови Комітету Володимира Стретовича, Дніпропетровськ вибрано не випадково, саме тут було найбільше незаконної приватизації, серед якої такі великі промислові підприємства як "Криворіжсталь", Південний ГЗК, "Вибухпром" та ін.

Представники місцевих громадських організацій у своїх виступах окреслили широке коло проявів корупції у регіоні, починаючи з промисловості, сільського господарства, екології і закінчуючи дрібним хабарництвом. Вони також пропонували свої шляхи боротьби з цим ганебним явищем, які в основному зводилися до внесення змін у Законодавство і написання нових проти корупційних Законів.

Голова ДОВ ВГО "Громадський контроль" Галина Кучеренко у своєму виступі сказала, що стосовно Дніпропетровщини, можна довго говорити про корупцію.

- Сицилія відпочиває, але це природно, бо протягом десятиліть саме звідси виходили державні

№2(31), 2005

мужі - це Л.Брежнєв, О.Щербицький, В. Ватченко і т. д., які були на найвищих щаблях влади і прикривали місцевих казнокрадів. У часи незалежності Україна знову отримала керівників з Дніпропетровська - Л.Кучму, П.Лазаренка, В. Пустовойтенка. Всі вони свого часу висаджували певні десанти чиновників на керівні посади, у тому числі і в правоохоронні органи, прокуратуру, СБУ. Для боротьби з корупцією потрібна широка підтримка громадськості, - сказала Г.Кучеренко, - адже без цього діяльність

органів приречена на поразку. А відтак "Громадський контроль" пропонує депутатам Верховної Ради переглянути закон "Про об'єднання громадян", прийняти закони "Про громадський контроль", "Про Президента України", Про Кабмін", "Про НДО", тощо.

І на завершення свого виступу Г.Кучеренко наголосила, що, на жаль, корупція - це спосіб мислення, який обумовлює спосіб життя, а тому найскладніше у боротьбі з нею змінити корупційний характер мислення людей.

Обговорюючи причини корупції в Україні заступник директора Дніпропетровського обласного відділення ВГО "Антикорупційний форум" Олександр Бєседа сказав, що антикорупційні заходи, які застосовуються нині неефективні, бо нема контролюючого органу за силовими структурами. На його думку це повинні бути громадські організації. А тому він запропонував створити Національний антикорупційний комітет, який складатиметься з громадських організацій і буде мати право контролювати силові структури.

Про надання громадськості більших можливостей, щодо контролювання влади говорив і голова Нікопольської ГО "Вільне козацтво України" Володимир Доброхотов. Його організація запропонувала такі шляхи подолання корупції в Україні, як дійсна, а не задекларована свобода слова, кримінальна відповідальність за утиски свободи слова, показові судові процеси над корупціонерами. Це необхідно, щоб розірвати впевненість чиновників у всюдозволеності. А ще козаки пропонували прийняти Закон про кримінальну відповідальність депутатів і чиновників усіх рівнів за прикриття закону чи рішення, які призвели до погіршення політичного стану в державі чи умов життя громадян, а також прийняття закону про економічну люстрацію, в якому повинні бути пункти, що стосуються висвітлення родинних взаємовідносин чиновників, депутатів усіх рівнів, службовців правоохоронних та правозахисних органів.

підприємців. До речі, багато виступаючих наводили факти корупції у Дніпропетровську саме родинних кланів.

Володимир Доброхотов також говорив про те, що на першому етапі боротьби з корупцією необхідна державна допомога, у тому числі й інвестиційна, громадським ЗМІ і громадським організаціям, які активно викриватимуть і оприлюднюватимуть факти корупції.

Представник Дніпропетровського "Жіночого інформаційно-координаційного центру Павло Власов запропонував новий метод боротьби з хабарництвом. Він сказав, що хабарництво буває з двох причин або чиновник вимагає хабара за певну послугу і людина змушена його давати, у такому випадку можна звернутися до правоохоронних органів за допомогою, але буває й інше, коли зацікавлені у хабарі і той, хто дає, і той, хто бере. Щоб таку злочинну змову зруйнувати, активісти Центру пропонують відмінити статтю Кримінального кодексу "Провокація хабара".

Підбиваючи підсумки перших публічних слухань в Україні по боротьбі з корупцією Голова Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією, член фракції "Наша Україна" Володимир Стретович сказав, що всі пропозиції, які прозвучали від громадських організацій Дніпропетровщини будуть вивчені, узагальнені і використані під час внесення змін до Законодавства по боротьбі з організованою злочинністю. За його словами буде проведено такі слухання ще у трьох регіонах України і тоді прийматимуться остаточні рішення. Володимир Стретович висловив припущення, що і в інших областях такі ж проблеми, як на Дніпропетровщині, тому і пропозиції по усуненню цього ганебного явища, мабуть, співпадаватимуть.

- Боротьба з корупцією в Україні буде тривалою, - наголосив В.Стретович, - соціологічні дослідження показали, що минулого року 25% із 5 тисяч опитуваних готові дати хабара для вирішення своїх питань. Нас привчили до схеми "не підмажеш - не поїдеш" і цю традицію та ментальність треба міняти. А щоб цей процес проходив швидше треба, щоб якомога більше організацій брали участь у боротьбі із цим ганебним суспільним явищем.

Олена Дрозд

СНІД навколо нас

З 1992 року по 2004 рік в Миколаївській області на ВІЛ було обстежено 1 278 660 чоловік, з них 4339 - ВІЛ-інфіковані. На

ПЕРСПЕКТИВИ

сьогоднішній день на обліку стоїть 2772 ВІЛ-інфікованих людини, з них 122 хворі на СНІД, інфіковані 224 дитини, з них - 1 хвора на СНІД. Тільки в 2002 році, з 51 тис. обстежених на ВІЛ та СНІД, 1 тис. виявилася ВІЛ-позитивною. При цьому лише 400 чоловік прийшли на обстеження добровільно. Це офіційна статистика. Що стосується неофіційних даних, то ситуація набагато гірша. За неофіційними даними, кожний двадцятий мешканець Миколаєва і Миколаївської області ВІЛ – позитивний.

«2003 рік показав, що ВІЛ-інфекція вийшла за рамки хвороби людей групи ризику. У 2003 році на 40% знизився показник ВІЛ-інфекції у наркоманів, і в двічі збільшилася кількість інфікованих статевим шляхом», - говорить Андрій Коновалов, член Всеукраїнської Мережі людей, що живуть із ВІЛ/СНІД, - Таким чином, кожен з нас може стати жертвою ВІЛ. Саме це і змушує громадські організації привертати увагу суспільства до проблеми ВІЛ та СНІДу. І тут головне формування толерантного ставлення до людей, що живуть із ВІЛ та СНІДом, підвищення інформованості нашого суспільства - ось основні кроки в боротьбі з цією хворобою".

Рік 2005 у Миколаєві й області ознаменується грандіозною інформаційною кампанією, спрямованою на запобігання ВІЛ та СНІДу інформування толерантного ставлення до людей, хворих на ВІЛ та СНІД. Дана кампанія стала можливою завдяки співробітництву організацій «Година життя», Коледжу преси та телебачення, Миколаївського прес-клубу і Миколаївських автовокзалів.

Одним з етапів цієї кампанії стане концерт у центрі м. Миколаєва (Нижній БАМ), який відбудеться 15 травня. Його буде присвячено людям, що померли від СНІДу. Наприкінці вечора планується запуснути в небо безліч повітряних кульок з іменами загиблих. Кожен учасник акції зможе написати ім'я свого близького, що став жертвою цієї хвороби.

Численні соціологічні дослідження вказують на низький рівень поінформованості населення щодо проблеми ВІЛ/СНІДу, поширення ризикованої поведінки, сприймання проблеми ВІЛ/СНІДу, як окремого явища, упереджене ставлення і дискримінація людей, що живуть із ВІЛ/СНІДом, а також представників груп ризику не тільки на особистому рівні, але й на рівні інстанцій. Така ситуація негативно впливає на впровадження програм і заходів проти епідемії ВІЛ/СНІДу.

Суть інформаційної кампанії полягає в тому, що будуть розміщені в будинках автовокзалів, залах очікування сіті-лайт з тематикою ВІЛ/СНІДу, до автобусних квитків будуть прикріплені тематичні буклети, в автобусах будуть розміщені плакати. Таким чином, увесь час слідування з одного пункту в інший пасажир буде постійно оточений тематикою ВІЛ та СНІД. Інформацію одержать не тільки мешканці Миколаєва й області, але й громадяни країн СНД (Молдови, Росії, Беларусі).

Вікторія Веселовська

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА громада обговорює план розвитку країни

16 лютого 2005 року фонд "Віче України" розпочав обговорення Плану розвитку країни. Це перший в історії України проект загальнонаціонального значення, розроблений не політичними силами, а громадським рухом. Протягом двох років над документом працювали представники всіх соціальних груп і основних професій України, його положення обговорювались з іноземними спеціалістами у сфері глобальної політики й економіки. Основне завдання розробників - знайти рішення в опорі на власні сили. Дніпропетровськ став 25 містом, де обговорювали План розвитку країни. До цього свої думки, щодо майбутнього України висловлювали підприємці, вчені, студенти, громадські діячі у Полтаві, Івано-Франківську, Львові, Харкові та ін. містах України.

Під час засідання Дніпропетровського регіонального прес-клубу реформ спікер цього громадського руху Інна Богословська оприлюднила інформацію про те, як все починалося. За її словами 15 лютого 2003 року у Харкові зібралося понад 150 чоловік зі всієї України, яким було не байдуже майбутнє своєї держави. Тоді вони вирішили спробувати спроектувати план розвитку країни хоча б на 15-20 років. Група взяла на себе ініціативу і започаткувала вперше в Україні Благодійний фонд "Віче України", створений самими українцями. Головною метою Фонду стало створення громадянського суспільства і розвиток громадських ініціатив. Як відомо до цього часу громадянське суспільство в Україні розвивалося за рахунок

іноземних грантів. "Настав час, коли наші громадяни почали розуміти, що треба самим піклуватися про своє майбутнє" - сказала Інна Богословська".

Інна Богословська сказала, що 2 роки тому було накладено 2 табу, одне на інформацію в пресі до тих пір, поки не з'явився План розвитку країни, як документ. І друге табу, ще при організації самого "Віче України" як громадської організації - воно ніколи не повинно стати політичною партією. Громадська організація завжди ширша партії, це фактично початок реального будівництва крупних громадянських структур у суспільстві, які повинні стати полем створення змісту комунікацій. "Україна швидко трансформувалась, а відтак у нас немає традицій комунікацій, а це як відомо, є основою громадянського суспільства." "Віче України" взяло на себе відповідальність за створення комунікативних майданчиків, які охопили б всю країну із Заходу на Схід, з Півночі на Південь і, таким чином, познайомили самих українців з Україною. Пані Богословська каже, що завдяки "Віче" вона сама дізналася про багато невідомих досі їй сторінок історії нашого народу і сьогодення.

"У нас на очах формується нова українська нація, і нам треба її підтримати, - говорять учасники громадського руху "Віче України". Однією з важливих складових цього процесу має стати принцип примирення незалежно від віросповідання і етнічної приналежності. І це можливо. Один з організаторів програми Ігор Дідківський це довів. Два роки тому він став організатором безпрецедентної в історії релігій акції, коли зібралися разом представники восьми конфесій, серед яких були православні, греко-католики, римо-католики, мусульмани і буддисти, і вони разом пройшли всією Україною із Заходу на Схід. Цим самим вони довели, що протиріччя, які існують тисячоліттями можна знівелювати, адже ми перш за все, громадяни своєї країни.

Принцип "Віче: на круглих столах, конференціях, форумах змішувати різні соціальні і професійні групи. Головне, каже І.Богословська, щоб у людей, які вийшли за межі свого побутового простору з'явилися майданчики, де б вони могли спілкуватися, отримати серйозну експертну оцінку з тих чи інших питань.

У результаті спільної роботи вийшло 280 сторінок Плану розвитку країни. Схема представляє собою коло. У центрі тип держави, яку можна реально побудувати в Україні протягом 20 років. Це має бути держава миру і соціальної гарантії. Перше коло - національна ідея "Україна - це я". В геополітиці дотримуватися активного нейтралітету,

у геоekonomіці - національного економічного егоїзму. Тобто Україна повинна стати "м'яким офшором" Східної Європи: використовувати статус транзитної держави, створювати транснаціональні компанії, розвивати постіндустріальну економіку.

Друге коло - це тактика, основою якої є просвіта, яка складається з освіти, культури, інформації. Протягом 10 років освіта повинна стати головним пріоритетом Бюджету. Адже, якщо найближчим часом не модернізувати освітянську галузь і не вкладати у неї кошти, то реальною загрозою неконкурентоздатності на світовому ринку, адже кадри вирішують все. Наступним кроком є нова філософія бізнесу і соціальної політики. Соціальна політика орієнтована на різні групи і має різні підходи: соціальна допомога, соціальний наступ, соціальна винагорода.

Щодо держави, то розробники плану вважають, що в Україні треба будувати не сильну державу, а сильне суспільство. Тому пропонується конструкція "Громадянське суспільство і держава "гувернер"".

І на останньому колі - інструменти: адміністративно-територіальна реформа, легалізація економіки, судова реформа, земля і земельні відношення, моральне і фізичне здоров'я нації, національна і громадська безпека.

План розвитку країни було презентовано 17 грудня 2004 року у Києві. Презентація зібрала понад 1000 працівників з усіх регіонів країни, обговорення тривало 8 годин. Тоді і прозвучала пропозиція обговорити цей документ ще у регіонах, щоб отримати зріз громадської думки про ті ідеї, що запропоновані в Плані. Завдання всенародного обговорення - вперше після отримання Україною незалежності - запропонувати громадянам цілісну картину майбутнього України, а також стратегію, тактику і інструменти, необхідні для досягнення поставленої мети.

Як показують зустрічі, що вже відбулися, проект знаходить відгуки і підтримку громадян, що брали участь в обговоренні Плану розвитку країни. За словами Інни Богословської, у ході круглих столів і дискусій стає очевидною занепокоєність суспільства у відсутності стратегії розвитку держави. "Нова влада поки що демонструє переділ минулого, у той час, коли розбуджене революцією суспільство, готове включитися у створення майбутнього України" - вважає вона.

У результаті обговорень в липні 2005 року у Києві буде скликано Всеукраїнське Віче, на якому буде представлено доопрацьований План розвитку країни.

Ірина Добра

ЛІД зрушився

Втілення будь-якого задуму — це творчий процес, результат якого може бути різним: не очікувано успішним, відповідним прогнозованому або з похибкою на інертність і неготовність до змін об'єкта впливу. Усього, дійсно, стовідсотково розрахувати не можна, особливо, коли мова йде про роботу з людьми.

Тож у цій справі важливим є проміжний моніторинг просування справи, який і був здійснений вперше на початку березня на Миколаївщині з метою аналізу втілення проекту розвитку регіональної мережі Центрів підтримки громадських ініціатив «Воскресіння ідей». Цей проект упроваджується в області Центром сприяння суспільним інноваціям (ЦСІ) з 15 жовтня 2004р. завдяки програмі ІСАР «Єднання» у рамках проекту «Мережа громадської дії в Україні» Інституту сталих спільнот (ISC/UCAN) за фінансової підтримки Агенції США з Міжнародного розвитку. Отже, що було зроблено центром для того, щоб максимально наблизитись до проектних цілей та завдань? Діяльність ЦСІ здійснюється у тісній співпраці із закладами культури. Організація активно працює, всі її працівники сумлінно виконують свої обов'язки. З метою пропаганди цілей і завдань Центру було проведено регіональний тренінг-семінар для представників районних закладів культури та НДО на тему Інформаційно - методична підтримка місцевих ініціатив. Організація соціальної взаємодії по вирішенню локальних проблем." У цьому заході взяли участь 23 учасника, які отримали інформаційно-консультативну підтримку щодо створення й організації діяльності районних Центрів підтримки громадських ініціатив (ЦПТІ) на місцевому рівні. Результатом цієї роботи є укладання угод про створення ЦПТІ у восьми районах області.

Миколаївський ЦСІ оперативно надає інформаційні послуги діючим у районах Центрам, оскільки має більші можливості щодо отримання інформації, доступу до Інтернет тощо. Також на допомогу організаторам ЦПТІ в ЦСІ створена наочність: фотомонтажі, інформаційні бюлетені, виставки методичної та довідкової літератури.

Особливих успіхів у справі створення інформаційного осередку для громадських активістів досяг Новоодеський район. Тут інформаційно-консультативний пункт очолює директор районного будинку культури Олена

Петрівна Верховій. Слід зазначити, що її компетентній діяльності сприяло те, що вона отримала можливість взяти участь в україно-польській конференції на тему "Інтеграція місцевих спільнот. Шлях до вирішення суспільних проблем", а також у спільній українсько-польській тренінговій програмі, "Школа аніматорів". Інформаційно-консультативний куточок, який створено завдяки допомозі Миколаївського ЦССІ, укомплектовано методичною літературою про діяльність громадських організацій в Україні, інформацією про проведення тренінгів тощо, також до послуг зацікавлених осіб пропонується бібліотечка видань Центру підтримки творчих ініціатив та Інституту соціокультурного менеджменту.

За оцінку президента Миколаївського ЦССІ Олени Пергун, завдання перед працівниками новостворюваного центру стояло нелегке, адже мова йде про суттєву перебудову у громадській свідомості. Та те, що все вже зроблено, надихає і вселяє впевненість у майбутньому успіху справи. Лід зрушився - маємо перші позитивні результати, які можна образно охарактеризувати, перефразувавши відому приказку: Перший млинець - не грудкою.

- Тож ми налаштовані, - запевняє О. Пергун, - і надалі наполегливо й активно працювати над втіленням проекту, аби виправдати довіру наших партнерів управління культури облдержадміністрації, Кіровоградського ЦПГІ, ІСКМ та Дніпропетровського ЦПОКІ, а також організації, що забезпечує фінансову підтримку, "ІСАР Єднання". Спільні зусилля, - це найважливіша передумова успіху, і я в цьому переконана.

Наталія Чимбір

ПРОСТЯГНИ руку ДОПОМОГИ

За прогнозами спеціалістів, у зв'язку зі складною демографічною ситуацією, незабаром пенсія в Україні складатиме всього 20% від середньої заробітної платні. Адже працездатних людей, котрі здатні відраховувати відсотки від своїх зарплат до пенсійного фонду, стає все менше, а частка людей, котрі сподіваються на пенсію, щоб забезпечити своє життя, зростає.

У європейських країнах, для яких нині також є характерним зменшення працездатного

молодого населення, по-різному долають проблему, пов'язану із нарахуванням пенсій. Не так давно Заходом прокотилася хвиля рішень, згідно яких вік виходу на пенсію було підвищено на 5-7 років. Це спричинило незадоволення і масові акції протестів з боку 50-55 річних громадян, але відчутного результату не дало. В Україні планують йти іншим шляхом - через створення трьох рівнів пенсійного забезпечення, одним з яких буде система недержавного пенсійного забезпечення. Адже сьогодні держава здатна гарантувати пенсійні виплати лише із першого рівня (пенсійний фонд України), а з часом розмір цих виплат буде невпинно зменшуватись, впевнена Тетяна Колеснікова, начальник Кіровоградського територіального управління цінних паперів, адже це пов'язано із несприятливою демографічною ситуацією в нашій країні.

Загалом учасники чергового засідання Кіровоградського прес-клубу реформ якраз і говорили про переваги та недоліки системи недержавного пенсійного забезпечення. На думку Дмитра Пирога, президента Асоціації недержавних пенсійних фондів, альтернативою державного пенсійному страхуванню, яке побудовано за розподільною схемою (всі кошти в одну державну кишеню, а потім кожному "по заслугам") має стати накопичувальна схема. Тобто, протягом всього життя громадянин власноруч періодично відраховує ту чи іншу суму на персональний рахунок. Учасниками системи недержавного пенсійного забезпечення можуть бути працюючі не збиткові підприємства, які отримують відповідні дозволи і створюють накопичувальні фонди. Третій рівень системи - це банківські установи, де існують спеціальні пенсійні програми. Втім, Вадим Заєцький, консультант Світового Банку та Уряду України, додає, що нині в Україні залишається актуальним питання надійності фінансових установ та якості їхніх послуг. Щоб ефективно вирішити це завдання варто налагоджувати довірливі стосунки між державою і всіма учасниками ринку пенсійних послуг, а також розвивати міжрегіональні зв'язки. "Саме для цього Асоціація, спільно з Українським Освітнім Центром реформ започаткувала серію круглих столів, перший з яких і відбувся у Кіровограді", - пояснив Максим Лібанов, працівник управління розвитку законодавства ДКЦПФР.

Наостанку додамо, що, за оцінками експертів, збільшення розмірів майбутньої пенсії

залежатиме виключно від персональних накопичень людини, сформованих впродовж всього періоду її активної трудової діяльності. Розподільчі принципи формування виплат пенсій, що мають місце сьогодні, обов'язково будуть доповнені накопичувальними. Тоді розміри пенсійних виплат мають піднятися до рівня 60-70% середньої зарплати. І тут якраз варто сподіватися на такі накопичувальні (індивідуальні) принципи, які будуть реалізовані у системі недержавного пенсійного забезпечення, що була створена і функціонує відповідно до Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" ще минулого року.

Олександра Шевченко

ПЕРШІ кроки до роздержавлення

Нещодавно у приміщенні Коледжу преси та телебачення відбулося засідання Миколаївського прес-клубу, на якому мало місце обговорення ролі і місця комунальних ЗМІ у становленні громадянського суспільства. У засіданні прес-клубу взяли участь голова Миколаївського відділення Національної спілки журналістів України Микола Стеценко, директор Миколаївської ТРК «НІС-ТВ» Віталій Мехеда, а також редактори та журналісти районних та міських ЗМІ, представники громадських організацій.

Питання роздержавлення комунальних ЗМІ трясє ці самі комунальні ЗМІ вже не перший рік. Прихід нової влади, а відтак і нової концепції роботи засобів масової інформації привів до ще жвавішої розмови щодо роздержавлення ЗМІ. Так, 3 березня Президент України зустрівся з головою Національної спілки журналістів Ігорем Лубченком, йшлося під час зустрічі і про роздержавлення комунальних ЗМІ. Говорячи про необхідність роздержавлення ЗМІ, сторони наголосили, що цей процес має відбуватися поступово, враховуючи питання соціального захисту журналістів, які працюють у державних медіа. Президент повідомив, що він доручив уряду і віце-прем'єру з гуманітарних питань Миколі Томенку сформувати робочу групу, яка розробить системну програму поступового роздержавлення ЗМІ, розраховану на два роки.

Ігор Лубченко передав Президентові пропозиції Спілки щодо цієї програми.

Глава держави зазначив, що важливо також вирішити питання щодо передачі у власність редакцій державних і комунальних ЗМІ та видань, розташованих у приміщеннях колишніх парт видавництв, майна, яким користуються ці редакції, адже все воно здебільшого зароблене журналістськими колективами.

Ця новина сприйнята комунальними ЗМІ неоднозначно, - пояснив Голова Миколаївського прес-клубу Гліб Головченко, - з одного боку - це довгоочікувана журналістська незалежність, шлях до демократизації, з другого - проблема економічного виживання".

Чи готові комунальні ЗМІ взяти собі на баланс всю техніку? Чи використають вони існуючі можливості для свого розвитку, чи не зможуть жити без підтримки держави? Такі питання було поставлено на обговорення під час засідання Миколаївського прес-клубу.

Перш за все поділилися досвідом запрошені редактори недержавних ЗМІ.

«ТРК „НІС-ТВ“, існує вже понад 10 років, в ній відсутня державна частка. Хоча, безумовно, головна проблема - економічна ситуація. Особливо останнім часом, коли подорожчав папір, а рекламний ринок залишається досить вузьким, - розповів присутнім Віталій Мехеда. - Між тим, ми заклад комерційний, все ж таки знаходимо можливість себе утримувати. Тому, безперечно ЗМІ можуть бути роздержавлені».

Досить цікаві пропозиції висловив головний редактор щотижневика «Южная правда» Микола Стеценко. (Це видання існує в м. Миколаїв вже понад 70 років, з них без дотацій та виливань - понад 12 років.) Він запропонував присутнім редакторам районних ЗМІ перш за все закріпити за собою приміщення в яких розташовуються редакції, тому що приміщення - це стартовий капітал організації. По-друге, - заключити угоду з райдержадміністрацією на висвітлення місцевих подій. А по-третє, неодмінно використати, з метою отримання фінансового прибутку, вибори до Верховної Ради України 2006р.

Досвідом поділилися не лише «старожили». Свій приклад навів головний редактор автомобільного тижневика півдня України „Автогород" Андрій Сушко. На його думку, самостійному виданню в районі важко

НАШ досвід

сьогодні вижити, особливо враховуючи вузький рекламний ринок. Як вихід запропонував об'єднатися кільком районним виданням, уклавши угоду на спільну рекламодавчу діяльність.

Не дивлячись на всі пропозиції, в очак редакторів було видно глибокий сумнів, недовіра і розгубленість. Влучно думку присутніх колег висловив редактор Березнегуватської районної газети народна трибуна: Чому ініціатива виходила не від журналістів, а від влади? Це щоб розв'язати руки, чи щоб їх зв'язати?"

Дискутувати на цю тему можна було б нескінченно. Проте логічну крапку в цій розмові поставив Микола Стеценко: „ З нами дискутувати не будуть: проводити роздержавлення, чи ні - нам потрібно вирішувати, як ми будемо жити далі...”

Агенція соціальної інформації:

a/c 144, м. Миколаїв, 54037
centre@sed.nikolaev.ua

ВЕЛИКА родина - це наша вершина

На запитання: "чи любите ви дітей?" мало хто відповів заперечно. Ну, як же не любити їх - своїх кровиночок, наше продовження, найважливіший слід, що може залишити людина на землі. Але, чи багато є людей, здатних полюбити й обігріти чужих дітей? Полюбити настільки, щоб вони ніколи не відчували себе нерідними. На жаль, таких набагато менше.

Піклування про покинутих дітей, дітей-сиріт бере на себе держава. І хоча у більшості дитячих притулків хороші умови для життя і відпочинку, мало хто погодиться, що вони можуть замінити родинне тепло і любов батьків. Та вирішення цієї проблеми є.

У грудні минулого року сімейна пара Гришук-Алла Миколаївна і Віктор Адамович - відсвяткували срібне весілля. 17 грудня, напередодні Дня Святого Миколи вперше в Дніпропетровській області з'явилася прийомна родина. Родина Гришуків.

Діти - моє покликання

Двоповерховий будинок на вулиці Кривоноса, що на північно-східній околиці Дніпропетровська, навіть з вулиці виглядав

НДО-Інформ

№2(31), 2005

затишним і гостинним, незважаючи на похмуру погоду. Застати все велике сімейство Гришуків одразу не вдалося. Говорять, що разом збираються не раніше восьмої години вечора.

В своєму житті я в основному була мамою, - розповідає Алла Миколаївна. - Народила вісім дітей. Двоє померли, шістьох ми з чоловіком виховали. У нас дві старших дочки. Жені 24 роки, зараз вона в декретній відпустці, виховує сина Мішеньку. Ользі - 21 рік, вона теж у декреті з Данилом. Сергію незабаром виповниться двадцять, він навчається на підготовчому відділенні Транспортного університету і дуже хоче вступити на факультет кібернетики. Андрію - п'ятнадцять, Олексію - тринадцять. Обоє - кандидати в майстри спорту по дзюдо. Олегу - одинадцять, він вчиться в спортивній школі олімпійського резерву.

Чотири роки тому в сім'ю прийшло велике горе. Потрапив під машину і загинув наймолодшенький - п'ятилітній Віталік.

Тоді ми і вирішили всиновити дитину, - продовжує Алла Гришук. - Ми взяли в будинку малюнка круглого сироту. Оскільки він був позбавлений матері і батька, ми вважали, що дуже важливо дати цій дитині родину і любов.

Зараз Владіку три роки. Гришуки всиновили його, поміняли прізвище, ім'я, по батькові і навіть дату народження. У малюка невелика косоокість, мама проконсультувалася з фахівцями, і ті сказали, що все це можна поправити невеликим оперативним втручанням. Коли Владислав Гришук підросте, він буде впевнений у тому, що Алла Миколаївна і Віктор Адамович - його рідні батьки, як і сестри з братами.

Сторонні люди часто запитують багато дитних батьків: "А що ви з ними робите? Як ви їх вирощуєте?"

- Я відповідаю: "Це ж не огірки, це діти. Я з ними живу. Так само як і ви - виховую і живу", - говорить мама. - А потім починаю розповідати, що наші діти вміють і чого вони досягли в житті.

Алла Гришук вважає дітей своїм основним покликанням у житті.

*Мріяли про дитячий будинок, а з'явилася
приймнна родина*

Алла Миколаївна і Віктор Маркович давно виношували мрію створити дитячий будинок сімейного типу. По-перше, для цього був гарний стержень - велика дружня родина. По-друге, на думку Гришуків, діти, що ростуть у своєму будинку приземлені, у них розвивається ощадливість, почуття єднання з природою. Коли із сімейним

дитячим будинком з різних причин не вийшло, вирішили взяти прийомних дітей.

Поки їх двоє: Сашкові 4,5 роки, а Родіонові 1 лютого виповнилось шість років. З Родиком історія особлива. Три з половиною роки тому, коли Гришуки поїхали в будинок малютки, щоб всиновити дитину, Аллі Миколаївні сподобався хлопчик-інвалід (Родіон тоді не міг ходити через вроджену патологію ніг). Але Віктор Адамович відговорив дружину, мовляв, тільки що пережили таке горе, а виховувати інваліда - горе не менше. Торік, відправляючись за прийомними дітьми в дитячий будинок Гришуки збиралися взяти хлопчика міцного і спортивного. І раптом, побачили Родика. Він після декількох операцій почав ходити, хоча ніжки усе ще поболують. Сашко - астматик.

Перед тим, як малюки потрапили в родину, вони називали мамами всіх підряд: лікарів, медсестер, нянечок і прибиральниць. Зараз мама тільки одна - Алла Миколаївна. Сашко і Родик від неньки не відходять ні на крок. У зв'язку з цим дуже важко було поговорити в спокійній обстановці й вберегти диктофон від зазіхань бешкетних хлопчиськ.

Прийомна родина відрізняється від дитячого будинку сімейного типу тим, що є приватною особою. Родина не одержує від держави ні приміщення, ні устаткування, ні заробітної плати.

- Ми взяли дітей на свою територію, - розповідає Віктор Адамович. - Райрада Індустріального району допомогла нам тільки купити два ліжка і постільну білизну. Все інше - наше.

На кожну прийомну дитину держава платить по 231 гривні на місяць. Інших допоміг родина Гришуків не одержує. Забезпечує усім в основному батько - підприємець, що торгує радіодеталлями. Крім того, гарна підмога - своє господарство. Є коза Дана, що очікує поповнення, навесні заводять птицю. В дворі багато фруктових дерев, є дачна ділянка, де вирощують усі необхідні овочі. Побачивши кристалі вишні і черешні, Родик і Сашко першою справою поцікавилися: "А що, влітку ягоди можна буде рвати і їсти прямо з дерева?" Утім, і взимку хлопчикам у дворі розваг вистачає: можна пограти з козою, а можна досхочу полазити в старому "Запорожці", що стоїть напроти входу в будинок замість пам'ятника...

Аллу Миколаївну і Віктора Маркевича хвилює, що у прийомних дітей не однакоє з ними прізвище. Зараз вони ще маленькі, але уже восени Родіон піде в школу, і почнуться непорозуміння: дразнилки та інше. За законом, якщо держава платить допомогу, то діти начебто б державні і повинні носити свої прізвища. Але може, варто, насамперед, подбати

про психіку дитини? Як хлопчикам потім пояснювати, чому в них не ті прізвища і по батькові.

Ще хочемо дівчинку!

Чи повірите, але ідея великої родини належить главі сімейства - Вікторові Маркевичу.

У нас у рідні всі сім'ї були багатодітні, - розповідає він. - Моя мати була десятою дитиною, а потім ще з'явилася молодша сестра. У мене була сестра, а я завжди хотів братика! Коли почав зустрічатися з майбутньою дружиною, відразу попередив: "У нас буде не менше п'яти дітей". Я завжди був одержимий ідеєю, щоб у мого синопка був братик. І зараз вона втілилася.

У кожного з молодших Гришуків братиків і сестричок досталося. А чи не важко батькам управлятися з таким численним сімейством?

- Візьміть альпіністів-скелелазів, чого вони туди - на вершину лізуть, - відповідає Віктор Гришук. - Падають у прірву, але все рівно продовжують сходження. Просто вони - одержимі люди. Велика родина - це наша вершина. Знаєте, було в нас троє повнолітніх дітей і троє - неповнолітніх. Але і вони увесь час на тренуваннях. І начебто родина велика, а в будинку самі. А коли ми Владика взяли, у нього стільки енергії! Він просто заряджав будинок своєю енергією. Сиділи - нікого, і раптом - Владик!

Алла Миколаївна в юності займалася спортивною гімнастикою, а Віктор Маркович - самбо. У спортивному дусі вони виховують і хлопчиків. Старші займаються дзюдо. Підроснуть малята, теж підуть по слідах братів.

- Спорт - обов'язково, - вважає батько. - Країна чим сильна - родинами. Чим сильніша родина, тим сильніша країна. Нам хотілося б, щоб наші діти чогось досягли в житті. У наш час навчання дуже дороге, грошей оплачувати його в нас немає. Я дітям говорю: "Домагайтеся в спорті, і він вам допоможе".

- Хочемо, щоб усі одержали вищу освіту, - продовжує мама. - Щоб у нас у родині були свої лікарі, юристи, комп'ютерники.

А ще Алла Миколаївна розповіла нам про свою мрію: узяти прийомну дівчинку. Правда, поки затісно, але Гришуки збираються добудувати будинок - щоб було ще пару кімнат і вітальня. Чоловік мрію підтримує:

- Для мене це своєрідний адреналін. Чим більше дітей ми зможемо виховати, тим більше адреналіну, - говорить Віктор Маркович. - І ще діти мені нагадують квіти, що дружина так любить. Спочатку посадиш - нічого, а потім настільки красивий букет виростає!

Олена Мисник

КІРОВОГРАДСЬКІ НДО теж мають свій клуб

В громадську організацію людей об'єднує спільний інтерес - зробити життя кращим і справедливим. Зрозуміло, що кожна організація намагається досягти цього в окремій сфері життя доступними їй засобами - полегшити життя інвалідів, захистити жінок від насильства, посіяти зерна любові до рідної землі в душах дітей, розвивати підприємництво... А коли випадково громадські активісти збираються разом - на семінарах чи тренінгах — вони відчувають, що зустріли однодумців і творча енергія просто починає бити фонтаном: народжуються спільні проекти, зав'язується партнерство, обговорюються нові форми роботи...

Шкода тільки, що буває це дуже не часто," - сумували НДОшники, розуміючи надзвичайну користь такого спілкування, але знову поспішали кожен до своїх справ.

Останнім часом лідери кіровоградських громадських організацій мали можливість частіше зустрічатися на інформаційних сесіях, які для них влаштував інформаційно-методичний центр ТІМО "Відкриті двері", що в рамках розробленої Центром творчих ініціатив (ЦПТІ) Національної програми розвитку соціальної взаємодії державних закладів культури та НДО" було створено на базі обласної бібліотеки для юнацтва ім. О.М. Бойченка.

„А нещодавно в бюлетені НДО-Інформ", який видає і регулярно надсилає нам наш партнер - Інститут соціокультурного менеджменту (ІСКМ), я прочитала інформацію про те, що у Миколаєві створено клуб НДО, - розповідає голова ТІМО Відкриті двері Ольга Прядко. - Спочатку пошкодувала, що у нас такого немає, а потім розповіла про це друзям на зустрічі. Ми довго обговорювали цю ідею, і, нарешті, прийшли до висновку, що маємо всі дані, щоб створити такий клуб у себе, бо давно вже наша діяльність вийшла за рамки звичайних інформаційних сесій"

Першими членами клубу НДО стали ті організації, представники яких і раніше зверталися за консультаціями та активно відвідували інформаційні сесії. Переважно це молоді громадські організації, які завдяки членству в клубі тепер матимуть можливість отримувати

безкоштовні консультації спеціалістів з питань менеджменту, фінансування, звітності та інших важливих питань діяльності організації. Зараз до клубу вже входить близько 20 НДО Кіровоградщини, але ніхто не збирається обмежувати коло бажаючих приєднатися, навпаки всі широко радіють новим членам. Адже двері клубу дійсно відкриті для всіх, хто хоче щось змінити на краще в оточуючому світі, а його керівники свою місію вбачають в тому, щоб надавати цим людям всю необхідну інформацію і всіляко підтримувати їх у цій благородній справі. Тому на кожне засідання вони запрошують експертів з важливих і актуальних проблем громадського руху. Наприклад, на одному з останніх засідань в гостях була головний державний податковий інспектор відділу по обслуговуванню платників податків Кіровоградської об'єднаної державної податкової інспекції Ольга Анатоліївна Новикова. Вона дуже детально розповіла про зміни в податковому законодавстві, що стосуються діяльності НДО. Цікаво, що для багатьох присутніх стало відкриттям те, що громадська організація може займатися господарською діяльністю, тобто надавати соціальні послуги і при цьому заробляти гроші. Учасники засідання були надзвичайно задоволені тим, що могли отримати відповіді на питання, що їх хвилювали, так би мовити, з перших рук.

Обов'язковим елементом засідання клубу є інформація про нові можливості для НДО: тренінги, семінари, конференції та грантові конкурси, а також про новини з життя організацій інших регіонів та країн. Але найулюбленіша частина засідання - це неформальне спілкування", коли можна поговорити з колегами, отримати пораду, знайти партнерів або навіть просто розповісти про свою організацію.

Діяльність нашого клубу вже дала перші конкретні результати, - зазначила Ольга Прядко-Саме на наших засіданнях народилися два дуже цікаві проекти, які вже успішно реалізовані. По-перше, це виставка-презентація дитячих плакатів "Збережемо музику життя", яку ми допомогли провести обласній організації товариства Червоний хрест на базі нашої бібліотеки. По-друге, виставка творчих робіт декоративно-вжиткового мистецтва моя Україна, яка, знову ж таки за підтримки обласної бібліотеки для юнацтва ім. О.М. Бойченка, була влаштована творчим об'єднанням міського будинку вчителя Джерело". Практично кожна зустріч дає поштовх народженню все нових і нових ідей..."

Успіхи новоствореного клубу НДО пояснюються перш за все традиціями, закладеними інформаційно-методичним центром ТІМО

Відкриті двері протягом останніх років, коли він став добрим другом і провідником у безмежному морі інформації як для початківців, так і для авторитетних громадських організацій. А нова клубна форма роботи дозволить організації ще успішніше сприяти розвитку громадського сектору на Кіровоградщині.

Ірина Яблунева

ТІМО "Відкриті двері"

25006, м. Кіровоград, вул. Декабристів 6/15

(0522)227793

Timo_od@mail.ru

ЩО потрібно для перемоги у конкурсі

Сьогодні в рубриці "Коментар фахівця" на актуальні питання, пов'язані з написанням проектів, відповідає представник ІСАР "Єднання" Олександр Гриценко

- Що таке ІСАР "ЄДНАННЯ"?

- Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадського почину "ЄДНАННЯ" (англійською - "Joining Forces") - це українська неприбуткова неурядова громадська організація (НУО), заснована у 1997 році та офіційно зареєстрована у 1999 році. Наш центр був заснований завдяки спільним зусиллям багатьох ентузіастів громадського руху та НУО і сама назва "ЄДНАННЯ" має глибокий символічний зміст - вона означає поєднання прагнень активістів та громадських організацій у справі підтримки громадянської ініціативи. ІСАР "ЄДНАННЯ" відкритий для співробітництва з усіма, хто в непрості часи сьогодення усвідомлює не тільки важливість персональної ініціативи кожної людини, а й могутність об'єднаних зусиль громади.

ІСАР "ЄДНАННЯ" призначений сприяти розвитку суспільно-корисного громадського почину для зміцнення громадянського суспільства і підвищення якості життя в Україні.

Якщо говорити про витoki ІСАР "ЄДНАННЯ", то ідея створення місцевої організації для підтримки розвитку громадського руху в Україні народилася у 1995 році, під час проведення конференції НУО "Екофорум Київ-95", яка була організована американською неприбутковою організацією ISAR, Inc. (Initiative for Social Action and Renewal in Eurasia). Конференція зібрала майже 250 представників екологічних НУО з СНД,

Сполучених Штатів Америки, країн Західної Європи. Учасники форуму отримали можливість обмінятися досвідом, ідеями, а також порадитись про засоби вирішення спільних проблем. Під час обговорення з особливою актуальністю постала проблема необхідності поширення програм підтримки розвитку громадянської ініціативи в регіоні. Це й було покладено в основу створення ІСАР "ЄДНАННЯ".

- Чим ви займаєтесь?

- ІСАР отримує великі гранти від західних донорів та розподіляє їх між українськими НДО.

До 2002 року ми займалися суто екологічними програмами. Але пізніше постала необхідність виходити на інші сфери. При чому, слід відмітити, нам це запропонували донори. Вони гідно оцінили наш рівень менеджменту. Тож коли постала необхідність в координаторі конкурсів - звернулися до нас.

Нам є чим похвалитися - ми залучаємо до України тих донорів, що раніше ніколи в ній не працювали. Наприклад, фонд ОІЖ (Нідерланди).

- Чи є ви конкурентами іншим фондам, наприклад, МФВ «Відродження»?

- Ні в якому разі!

1) Ми, в основному даємо міні гранти - до 3000 \$, крім нас цим майже ніхто не займається. У МФВ - проекти на дуже великі суми.

2) Наша цільова група - нові організації. Інші ж фонди зазвичай вимагають тривалого досвіду роботи та велику грантову історію.

- Олександр, з чим пов'язаний Ваш візит на Миколаївщину?

- Ознайомлення з ходом реалізації проекту ЦССІ «Воскресіння ідей». Він спрямований на підтримку діяльності НУО в райцентрах шляхом створення на базі закладів культури мережі центрів підтримки громадських ініціатив, головною функцією яких є інформаційно-методична підтримка. Наш фонд фінансово підтримав цей проект.

- До речі, а які саме проекти підтримує ваш фонд?

- Якщо взагалі - то це підтримка активності 3-го сектору.

Конкретніше - це Програма "Шлях у майбутнє", що полягає в сприянні розвитку громадянського суспільства в Україні шляхом активізації просвітницької діяльності українських НУО для залучення широких верств населення до вирішення нагальних проблем на місцевому і загальноукраїнському рівні. Фінансування програми забезпечується Фондом Чарльза Стюарта Мотта.

Ще є Програма "Екологічний шлях у майбутнє". Вона має за мету сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні через активізацію ролі НУО у вирішенні проблем в галузі екології. Програма передбачає підтримку проектів усіх українських НУО, які зацікавлені в здійсненні екологічної діяльності згідно з напрямками програми.

Є "Малі фанти у підтримку мікропроектів українських НУО": компонент проекту "Розвиток НУО - Україна, Київ та вибрані регіони (впроваджується Єврокомісією)

Також працює «Програма грантів для НУО "Партнерство влади та громади - щоб хата чистою була". Вона має за мету сприяння співпраці громадськості з владою для вирішення екологічних проблем на місцевому рівні та підготовку сприятливого ґрунту для Програми місцевих екологічних дій (Агентства США з міжнародного розвитку), що розпочнеться цього року в Україні. Програма передбачає підтримку проектів усіх українських НУО, які зацікавлені в здійсненні екологічної діяльності згідно з напрямками програми.

І найбільш відома Програма грантів для НУО "Воля громадська - сила могутня!". Вона має на меті сприяння розбудові громадянського суспільства через підтримку організацій громадянського суспільства, які представляють і захищають інтереси громадян, впливають на формування громадської думки і на процес прийняття рішень у державі, сприяють розвитку демократичного управління, в тому числі звітності влади перед громадою. Реалізується в рамках проекту "Мережа громадянської дії в Україні".

- **На Вашу думку, що потрібно для того, щоб виграти конкурс?**

- Уважно читати умови конкурсу. Це звучить банально, але так воно і є. Бувають дуже гарні ідеї - але не проходять, через дуже недбале оформлення.

- **То що ж важливіше, зміст чи форма?**

- Вони рівні. Але якщо ми бачимо гарну ідею - допомагаємо. Звісно, ми допоможемо виправити чисто технічні помилки. Ми запрошуємо до консультацій! Є електронна пошта, телефон. Питайте - відповімо! Доробка заявок - скоріш правило, аніж виняток. Але запам'ятайте-краще спитати ДО, аніж переробляти ПІСЛЯ.

- **Як налагоджена співпраця ІСАР з Миколаївщиною?**

- До контакту з ЦССІ - не дуже активно. 5-6 суто екологічних проектів. Чому? А тому, що мало заявок пишуть з вашого регіону! Не знаю, з чим це пов'язано. В мене є теорія - це все через те, що

Миколаїв тривалий час був закритим містом, тут замала традиція громадської активності. Між тим, маємо надію, що завдяки успішній реалізації проекту Воскресіння ідей", який сприяв активізації громадської діяльності в районах Миколаївської області, найближчим часом надходитиме більше заявок не лише з м. Миколаєва, але й з районів також.

Розмову вів Максим Гардус

ІСАР "Єднання
ednannia@isar.kiev.ua

У ВАШІЙ організації працюють люди з особливими потребами?

Проблема сплати штрафних санкцій за порушення нормативу працевлаштування інвалідів на підставі закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" від 21.03.1991 року є однією із провідних у судовій та адміністративній практиці.

З січня 2005 року набрали чинності зміни у законодавстві щодо таких штрафних санкцій, які можуть зачепити навіть ті неприбуткові організації (крім бюджетних) з нечисленним персоналом, які традиційно не підпадали під подібні санкції. Тому наведений нижче матеріал радимо проаналізувати дуже уважно, оскільки розмір штрафних санкцій може виходити далеко за звичні 170 гривень за невчасне подання звітів.

ПАМ'ЯТКА СТОСОВНО

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ПЧВАЛІДІВ

Чи є норматив робочих місць для працевлаштування інвалідів обов'язковим для всіх неприбуткових організацій?

Так, у статті 19 Закону встановлено, що цей норматив встановлюється для підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і господарювання в розмірі чотирьох відсотків від загальної кількості працюючих, а для організацій з 8-25 працівниками - в розмірі одного робочого місця, якщо інше не передбачено законом. Станом на лютий 2005 року закони України не встановлювали інших нормативів для окремих видів неприбуткових організацій. При чому з 2005 року місцеві ради не можуть встановлювати такі нормативи самостійно, хоча вони і досі

встановлювали, як правило, максимальні нормативи.

Як встановлювати кількість працівників стосовно забезпечення нормативу?

Для цього має враховуватися середньо облікова кількість працівників, крім сумісників, але включаючи осіб, які виконують для неприбуткової організації роботи за цивільно-правовими договорами, якщо вони не є штатними працівниками інших підприємств чи організацій. Треба обов'язково зважати на ту обставину, що до січня 2005 року цей норматив поширював* організації, де працювало принаймні 15 працівників, а отже, гранична чисельність працівників у цьому році знижена вдвічі. Крім того, неприбуткові організації в Україні часто укладають "нестандартні трудові договори", згідно з якими фізичні особи вважаються працівниками, але виконують роботи для організації безоплатно чи на громадських засадах. Якщо таких договорів вісім або більше, то незалежно від фактичної кількості робочого часу таких осіб треба враховувати при забезпеченні нормативу працевлаштування інвалідів.

Які вимоги встановлено до звітності про забезпечення нормативу?

Подання річного звіту про працевлаштування інвалідів за формою № 10 у 2005 році є обов'язковим для всіх юридичних осіб та їхніх відокремлених підрозділів, включаючи неприбуткові організації. Звіт можна складати централізовано, тобто з переліком всіх осередків, тобто відділень, філій, представництв чи інших відокремлених підрозділів подається до 1 лютого наступного року до територіального органу Фонду соціального захисту інвалідів. Неприбуткові організації мають додатково подати витяг зі своїх установчих документів про неприбутковий статус, копію довідки ЄДРПОУ і довідки про включення до Реєстру неприбуткових організацій, засвідчені печаткою організації (Наказ Міністерства праці та соціальної політики і 338 від 29.12.2004 р.).

Які санкції можуть застосовуватися за порушення нормативу?

У частині першій статті 20 Закону передбачено надзвичайно суворі фінансові санкції за порушення нормативу (за винятком бюджетних установ та організацій). Зокрема, якщо кількість працюючих у неприбутковій організації інвалідів менша, ніж встановлено нормативом, то ці організації повинні сплачувати відповідним відділенням Фонду соціального захисту інвалідів штрафні санкції у розмірі середньої річної заробітної плати у відповідній організації за кожне робоче місце, не зайняте інвалідом (для організацій, у яких працюють

8-15 осіб розмір штрафних санкцій становить 50% від суми середньої річної заробітної плати).

Які додаткові санкції можуть застосовуватися за порушення нормативів?

За порушення строку сплати штрафних санкцій нараховується пеня за кожен день прострочення, включаючи день сплати, у визначеному законом розмірі. Станом на лютий 2005 р., розмір пені становить 120% річних облікової ставки Національного банку України, що діє на день виникнення недоїмки або її часткового чи повного погашення, залежно від того, яка сума є більшою (п. 16.4.1 ЗУ "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетом і державними цільовими фондами" № 2181 від 21.12.2000 р.). Необхідно звернути увагу також на право Фонду застосовувати звернення стягнень на майно неприбуткової організації у випадку браку коштів для сплати нею штрафних санкцій (частина четверта статті 20 Закону). Це положення особливо значуще з огляду на те, що джерелом для сплати штрафних санкцій згідно з Законом є прибуток організації, що залишається після сплати податків та інших обов'язкових платежів - але фактична наявність такого прибутку, як видно, не є обов'язковою умовою для застосування санкцій. З іншого боку, стягнення на майно організації можна застосовувати тільки на підставі рішення сулу, що набрало законної сили.

Чи є правові підстави для застосування санкцій до неприбуткових організацій, які не працевлаштували потрібну кількість інвалідів самостійно?

Відповідно до статті 18 Закону, власне працевлаштування інвалідів здійснюється органами Міністерства праці та соціальної політики, зокрема, державною службою зайнятості, органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями інвалідів. Обов'язки неприбуткової організації обмежуються забезпеченням умов праці та інших соціально-економічних гарантій для працюючих інвалідів, які передбачено законодавством. Рішення Верховного суду України від 20.07.2004 р також підтвердило, що штрафні санкції сплачуються організаціями за порушення своїх обов'язків, як-от відмову працевлаштувати інвалідів за направленнями органів працевлаштування, указаних у статті 18 Закону, а не за просту відсутність працюючих інвалідів. Тобто штрафна санкція не є податком чи обов'язковим збором на незайняте інвалідом робоче місце. Такий підхід підтверджує і практика апеляційних господарських судів, які покладають обов'язок працевлаштування конкретних інвалідів та

відповідну атестацію їхніх робочих місць на органи, вказані у статті 18 Закону, зокрема, надсилати організаціям пропозиції з працевлаштування конкретних інвалідів (Постанову Вишого господарського суду України і 17-4-22/02-9124 від 15.05.2003 р.). Порядок і термін сплати штрафних санкцій має встановлювати Кабінет Міністрів (частина шоста статті 20 Закону). Але ні в Постанові КМУ і 314від03.05.1995 р., ні в інших нормативних актах цього органу вказані положення не наведено.

Питання до обговорення:

Що Ваша організація вважає найбільшою проблемою законодавства про штрафні санкції за порушення законодавства про працевлаштування інвалідів?

- Надмірно жорсткі вимоги до обрахунку кількості працівників
- Надмірний обсяг звітності
- Надмірність основної суми штрафних санкцій
- Безпідставність нарахування пені
- Стягнення щодо прибутку чи іншого майна, що залишається в розпорядженні організації
- Покладання обов'язку працевлаштування конкретних інвалідів на організацію

Свої запитання та відповіді, будь ласка, надсилайте на адресу advocacy@ucan-isc.org.ua - "Мережа громадянської дії в Україні" (UCAN).

*За матеріалами електронного бюлетеню
"Адвокасі та законодавство"*

Ірина Негрсева: info@ucan-isc.org.ua

УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ ФОНД

Конкурс "Гранти, що об'єднують"

Мета програми: надання існуючим та потенційним грантоотримувачкам Українського Жіночого Фонду (УЖФ) можливості бути залученими до діяльності, що сприяє обмінам та вивченню досвіду на міжнародному рівні. Мета конкурсу:

- представлення інтересів жінок України на міжнародному рівні та розвиток і зміцнення українських НУО, що займаються жіночими та тендерними

питаннями, через їхню співпрацю із зарубіжними жіночими організаціями;

- підтримка участі українських жінок у глобальному жіночому русі;
- сприяння створенню мереж жіночих організацій і залучення до них представниць України, а також допомога в обміні досвідом та навичками між жіночими організаціями на міжнародному рівні;
- надання можливості українським активістками, які займаються захистом прав жінок, бути почутими та побаченими на міжнародному рівні.

Завдання: забезпечення безпосередньої участі представниць українських жіночих організацій у міжнародних заходах (конференціях, семінарах, стажуваннях тощо) та доленосних міжнародних подій з жіночої та тендерної тематики; залучення українських жінок до прийняття рішень на міжнародному рівні; підтримка співпраці між жіночими організаціями в Україні та за кордоном. До участі запрошуються: представниці українських неурядових організацій, що займаються жіночими та тендерними питаннями. Вид підтримки: фінансування дорожніх витрат. Останній термін подання заявки: не менше ніж за 2 місяці до поїздки. Рішення про надання гранту приймається Експертною комісією впродовж 1 місяця з дня подачі заявки до УЖФ. Обов'язковими умовами отримання фанту є:

- наявність додаткового фінансування;
- надання детального змістовного та фінансового звітів по поверненні;
- готовність грантерки при потребі співпрацювати з УЖФ в якості консультантки/ радника з відповідної до заходу тематики з тим, щоб інформацію було якомога ширше розповсюджено серед українських жіночих організацій.

Додаткова інформація:

Фінансування за даною програмою можна отримати лише один раз на рік.

Для участі у конкурсі заповнюється апікаційна форма особливого зразка і подається разом із персональним запрошенням, двома рекомендаціями та довідкою про вартість квитків. **!!Увага!!!** Розглядаються лише оригінали заявок. Надіслані факсом та електронною поштою заявки до розгляду не беруться.

Олеся Бондар:

04053 м. Київ, вул. Артема 246, оф.14
(044)2169269, 2166139

uwf@uwfkiev.ua

СОЦІАЛЬНІ технології. 4.1

"Соціальні технології. Частина I."
(Азарова Т.В., Абрамов Л.К., -
ІСКМ, Кіровоград, - 2004, 104 ст.)

Суспільне підкорюється закономірностям. Тому, що наше суспільство є певним механізмом який працює, має свої проблеми, а його ефективне функціонування залежить від ефективного вирішення цих проблем. Для того вирішення цих питань необхідно використовувати певні технології.

Інститут соціокультурного менеджменту видав новий навчально-методичний посібник соціальні технології. Частина I," Даний посібник складається з наступних розділів: 1. «Соціальна технологія» та її принципи; 1.1. Використання «соціальної технології» у вирішенні соціальних проблем; 1.2. Поняття соціальна технологія", її відмінні ознаки; 1.3. Принципи розробки і види соціальних технологій.

2. Технологія довіювання інтересів громадян; 2.1. Лобізм, його відмінні ознаки; 2.2. Функції громадсько-лобістської структури; 2.3. Інформаційне забезпечення лобістської кампанії.

Видання здійснено ІСКМ при підтримці Фонду Євразія за рахунок коштів наданих USAID в рамках Центральноукраїнського кластеру проєктів інтеграції місцевих спільнот".

Безплатно отримати видання можна надіславши офіційний лист-запит на бланку вашої організації, завіреному печаткою на адресу Інституту соціокультурного менеджменту.

Інститут соціокультурного менеджменту
а/с 4/30, м. Кіровоград, 25006

НДО-Інформ

Інститут соціокультурного менеджменту разом з Центром підтримки творчих ініціатив продовжує випуск бюлетеню НДО-Інформ". Дане видання спрямоване на висвітлення діяльності та історій успіху" третього сектору.

Бюлетень складається з рубрик:

Новини НДО - основні події третього сектору, що відбулися за останній період;

Знайомство зблизька -

розповідь про донорські організації та програми;

Бібліотека НДО - про видання ІСКМ, ЦППІ та інших організацій, розроблені для представників НДО;

БІБЛІОТЕЧКА ДЛЯ НДО

Наш досвід - історії успіху" недержавних організацій;
Коментар фахівця - інтерв'ю з представниками донорських організацій, лідерами НДО та ін.;

Конкурси - оголошення про нові конкурси та програми.

Видання бюлетеню здійснюється ІСКМ за підтримки Фонду Євразія за рахунок коштів USAID в рамках центральноукраїнського кластеру проєктів інтеграції місцевих спільнот". Видання розповсюджується безплатно.

Безплатно отримати видання можна надіславши офіційний лист-запит на бланку вашої організації, завіреному печаткою на адресу Інституту певним

Інститут соціокультурного менеджменту
а/с 4/30, м. Кіровоград, 25006

ТЕОРІЯ та методика корпоративного спонсорства

"Теорія та методика корпоративного спонсорства"

(Азарова Т.В., Абрамов Л.К. -
ЦППІ. Кіровоград. 2001 -
132с.)

Видання - спроба узагальнити й адаптувати іноземний досвід та проаналізувати досвід нашої країни і викласти теоретичні й методичні корпоративного спонсорства з огляду функціонування НДО в Україні. Видання має чотири частини.

Частина 1. Теоретичні й методичні аспекти корпоративного спонсорства. Частина 2. Методика діяльності НДО по залученню ресурсів у підприємця. Частина 3. Практичні рекомендації щодо співпраці НДО з бізнесом. Частина 4. Додавки. Для закріплення знань та формування навичок пропонуються численні вправи та завдання, які розміщені в посібнику після кожного розділу. Видання навчально-методичного посібника стало можливим завдяки підтримці Альянсу Партнерства Каунтерпарт (CAP) за рахунок коштів, наданих Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Тиражування другого накладу видання стало можливим завдяки підтримці Фонду Євразія. Видання розповсюджується безплатно.

Безплатно отримати видання можна надіславши офіційний лист-запит на бланку вашої організації, завіреному печаткою на адресу Інституту соціокультурного менеджменту.

Інститут соціокультурного менеджменту
а/с 4/30, м. Кіровоград, 25006

СЛУЖБА "Добродія київська" ІСАР "Єднання"

Фінансується Фондом Чарльза Стюарта Мотта (США) та Фондом ДОЕН (Нідерланди)
Інформація для неприбуткових громадських організацій (НГО) України

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

В межах своєї служби "Добродія Київська" ІСАР "Єднання" продовжує надання інформаційної, консультативної та фінансової допомоги неприбутковим громадським організаціям (НГО) України. У 2005 році другий та третій раунди конкурсу проектів програми присвячені соціальній тематиці.

Мета другого та третього раундів конкурсу полягає у підтримці проектів, спрямованих на підвищення рівня соціального благополуччя населення України шляхом впровадження громадських ініціатив у соціальній сфері та активізації участі широких верств населення у вирішенні нагальних соціальних проблем на місцевому і загальноукраїнському рівні.

В межах конкурсу передбачається надання грантів НГО на виконання проектів широкого діапазону суспільної проблематики - від правової допомоги громадянам і роботи з окремими когортами населення до широких просвітницьких заходів і практичних ініціатив.

Проекти, які претендують на фінансування, повинні відповідати таким загальним вимогам:

- > передбачати заходи, спрямовані на підвищення рівня соціального благополуччя населення України;
  - передбачати залучення населення до заходів в межах проекту;
- > передбачати просвітницькі заходи, спрямовані на підвищення рівня соціальної освіченості населення;
- > передбачати опитування населення стосовно обраної проблеми і результатів роботи по проекту;
- > передбачати залучення коштів та інших видів матеріальної допомоги з місцевих джерел (державний бюджет, спонсорська допомога з боку підприємств, благодійництво мешканців тощо) для виконання проекту;

> закласти основи для подальшої діяльності в обраному напрямку після завершення виконання проекту.

Конкурсом передбачається підтримка проектів усіх зареєстрованих українських НГО, які зацікавлені у впровадженні діяльності згідно з метою і проблематикою конкурсу. Окремі громадяни, ініціативні групи та незареєстровані організації теж мають можливість брати участь у конкурсі. В такому разі вони повинні звернутися до зареєстрованої НГО, яка візьме на себе повну відповідальність за виконання гранту згідно з законодавством як України, так і країн донорів програми. Фінансування науково-дослідницьких і технічних проектів конкурсом не передбачається. Проекти, які передбачають політичну та комерційну діяльність, не розглядаються.

Максимальна тривалість бюджетного періоду: не більше, ніж 1 рік.

Програмою передбачається надання двох типів фантів:

- ◆ звичайний грант: до 3000 доларів США;
- ◆ терміновий грант (призначений для виконання проектів, спрямованих на вирішення проблем, які потребують негайного реагування, що має бути чітко обґрунтовано): до 500 доларів США.

Кошти грантів можуть бути використані виключно на громадську діяльність у повній відповідності із затвердженим проектом і передбачати такі витрати: оренда обладнання, транспорту і приміщення, використання засобів зв'язку, придбання обладнання, витратних матеріалів і канцтоварів, відрядження, заробітна плата з урахуванням усіх податків, сплата послуг сторонніх організацій для виконання робіт в межах гранту, банківські послуги. На придбання обладнання може бути використано не більше 20% суми фанту.

ПОРЯДОК ПОДАВАННЯ ТА РОЗГЛЯДУ ЗАЯВОК НА ГРАНТИ

Загальні вимоги до заявок на фанти

Пакет матеріалів заявки на грант повинен складатися з таких документів (надрукованих на друкарській машинці або комп'ютері українською або російською мовами, в одному екземплярі):

- анкета-заявка на отримання фанту згідно з наведеною нижче формою, обсягом не більше 7 сторінок тексту шрифтом не менше 12-го розміру і одиничним інтервалом між рядками (не враховуючи сторінок бюджету);

- резюме і посадові інструкції (перелік обов'язків і зайнятості при виконанні проекту), не більше однієї сторінки на кожного виконавця проекту;
- форма анкети опитування населення з вибраної проблеми і за результатами проекту;
- копія статуту організації;
- копія свідоцтва про реєстрацію організації;
- копія довідки з податкової інспекції (за місцем реєстрації) про внесення організації до Реєстру неприбуткових організацій та установ, де обов'язково вказаний код неприбутковості.

Порядок подання та розгляду заявок на отримання звичайного гранту

Від кожної організації до розгляду приймається не більше однієї заявки.

Заявка (один екземпляр) на отримання гранту надсилається поштою за адресою: Служба "Добродія Київська", ІСАР "Єднання", а/с 447, Київ 03150, Україна. Заявки в електронному вигляді та заявки, які надіслані факсом, до розгляду не приймаються. У випадку доставки кур'єрською службою, адреса: м. Київ, вул. Предславинська, 26а, кв. 53.

Просимо Вас обов'язково переконатися в тому, що ми отримали надіслані Вами матеріали (телефон: (044) 201-01-60; електронна пошта: ednannia@isar.kiev.ua). Якщо Ви бажаєте приїхати до нас, прохання заздалегідь домовитися з нами про час Вашого візиту.

Заявки не повертаються.

Кінцевий термін подання заявок на звичайний грант:

> на другий раунд конкурсу: 10 березня 2005 року (для розгляду 14 травня 2005 р.);

> на третій раунд конкурсу: 27 вересня 2005 року (для розгляду 12 листопада 2005 р.).

Заявки, отримані після зазначеного терміну, розглядатися не будуть, навіть якщо штампель на конверті вказує дату, що є ранішою за останній термін прийому заявок. Заохочується подання заявок заздалегідь - для того, щоб у Вас був час на внесення необхідних доповнень для підвищення імовірності отримання гранту.

Письмове повідомлення про рішення стосовно надання звичайних грантів надсилається пошукувачам через 10 днів після засідання Ради.

ФОНД "Партнерство за прозорість"

Фонд "Партнерство за прозорість" (Partnership for Transparency Fund) є міжнародною неприбутковою неурядовою організацією, зареєстрованою в Нью-Йорку. Організація фінансується Програмою розвитку ООН (ПРООН) та приватними фундаціями Великої Британії і наразі шукає фінансування від багатосторонніх чи двосторонніх агенцій з допомоги та приватних фундацій.

Відповідно до поставленої мети Фонд готовий надавати громадським організаціям фінансову підтримку у вигляді грантів чи фінансування "партнера" для проведення специфічної експертизи, спрямованої на запобігання або скорочення корупції (обов'язковими умовами є визначеність позицій та активне співробітництво з державною владою, спрямовані на запобігання або скорочення корупції).

Як правило, гранти не перевищують 25,000 доларів.

Громадські організації, залучені до програми, отримують від Фонду підтримку у вигляді допомоги партнерських організацій Фонду, що мають досвід у боротьбі з корупцією. Місцевим громадським організаціям надається допомога у розробці та моделюванні заходів, що фінансуються Фондом.

Процес втілення гранту має тривати не більше року.

Детальнішу інформацію можна отримати на Інтернет-сайті:

www.partnershipfortransparency.info

. Заявки приймаються на постійній основі.

Pierre Landell-Mills Chief Executive Officer

pt@partnershipfortransparency.info

<http://www.partnershipfortransparency.info> –

Центр підтримки творчих ініціатив

✉ Для листів: ЦПТІ, а/с 4/30,
м.Кіровоград, 25006,
☎ Телефон/факс: (0522) 300312
✉ Е-пошта: tc@cpti.kr.ua
🌐 Веб-сайти: www.ngo.org.ua, www.soclab.org.ua
👤 Керівник: Станкевич Л.О.

Інститут соціокультурного менеджменту

✉ Для листів: ІСКМ, а/с 4/30,
м.Кіровоград, 25006
☎ Телефон/факс: (0522) 246675
✉ Е-пошта: iscm@ngo.org.ua
🌐 Веб-сайти: www.presscat.org.ua, www.soclab.org.ua
👤 Керівник: Абрамов Л.К.

Тиражування: СДД 00 Шенда Н.К.
Укладач: ЗВ.04.2005
Наклад: 100 примірників

Бюлетень "ИДО-Інформ" є спільним інформаційним проектом ІСКМ та ЦПТІ і розповсюджується безплатно як ілюстративний матеріал під час освітніх заходів. Бюлетень видається з 1999 року за ініціативи ЦПТІ. З 2003 року видання адмініструється ІСКМ. Даний номер бюлетеню підготовлений ІСКМ та ЦПТІ за участі партнерів, а саме: Центру підтримки громадських і культурних ініціатив (м. Дніпропетровськ), Центру сприяння суспільним ініціативам (м. Миколаїв) в рамках Центральноукраїнського кластеру проєктів "Інтеграція місцевих спільнот".

Редакційна колегія: Л. Абрамов, Т. Азарова, Т. Баранська, І. Батура, О. Бергун, Л. Станкевич
Редактор: І. Талашенко
Технічне редагування: І. Духович, А.Флоренко
Дизайн обкладинки: І. Коваленко

Центр сприяння суспільним ініціативам

✉ Для листів: ЦСІ, просп. Миру 25а,
м. Миколаїв 54018
☎ Телефон/факс: (0512) 221169
✉ Е-пошта: sic@ngo.org.ua
👤 Керівник: Бергун О.М.

Центр підтримки громадських і культурних ініціатив

✉ Для листів: ЦПГКІ, вул. Степурова, 8,
м.Дніпропетровськ, 49000
☎ Телефон/факс: (0562) 367522
✉ Е-пошта: cccis@n-teleport.com
👤 Керівник: Баранькова Т.С.